

TBMM

NİSAN'92

Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

SAYI : 15

TBMM 72 yaşımda

TBMM 72 YAŞINDA

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 72. Açılış Yıldönümü 22-28 Nisan 1992 tarihleri arasında tüm yurttan Millî Egemenlik Haftası olarak kutlandı. 22 Nisan günü Denizli'de düzenlenen "Millî Egemenlik ve Demokrasi" konulu sekizinci Milli Egemenlik Sempozyumu ile başlayan hafta, İstanbul Atatürk Kültür Merkezi'nde yapılan Millî Egemenlik Müzik Şöleni ile sona erdi.

MİLLİ EGEMENLİK SEMPOZYUMU

Denizli Belediye Sanat Merkezi'nde yapılan Millî Egemenlik Sempozyumu'nun sunuş konuşmalarını Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Namık Çevik, Denizli Valisi Oğuz Kağan Köksal ve TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Üyesi Kırklareli Milletvekili Cemal Özbilen yaptı. Sempozyumun açış konuşmasını ise TBMM Başkanvekili ve TBMM Kültür Sanat ve Yayın Kurulu Başkanı E. Yıldırım Avcı yaptı. Avcı konuşmasında şöyle dedi :

AVCI'NIN KONUŞMASI

"23 Nisan günü, tarihimizdeki en önemli dönüm noktalarından biri, hatta pek çok bakımdan birincidir. O gün kurulan TBMM ile Türk Milleti binlerce yıllık egemenlik anlayışına son vermiş, kişisel yönetimi bir yana bırakarak, devlet gücünün kaynağını doğrudan doğruya kendisine bağlamıştır. O günden beri Mille-

timiz millî egemenliğin bilincine varmış, bu bilinç kısa bir sürede kökleşmiş, vazgeçilmez bir temel ilke durumuna erişmiştir.

Türklerin, büyük önder Atatürk'ün deyimiyle, zaten demokrat olan yapıları, karakterleri, millî egemenlik ilkesinin benimsenmesiyle tam olarak belirgin bir duruma yükseldi. Demokrasinin baş koşulu olan millî egemenlik ilkesini benimsemenin sonucu özgürlükçü, insan haklarına dayalı bir devletin doğmasıdır. Bundan dolayı millî egemenlikle demokrasi arasında mutlak bir bağlantı vardır. İşte, çeşitli denemeler, çekilen acılar, uğranılan işgal, millî egemenlik ilkesine geçiş kolaylaştırmıştır. Öyle ki, kesin kurtuluşa giden yolu 23 Nisan 1920 tarihindeki büyük olay açmıştır.

Biraz yukarıda millî egemenlik ile demokrasi arasındaki bağlantıdan söz ettim. Biz, bugün, gerçek demokrasiyi, bütün kurumları ile geliştirmeye çalışıyoruz. İşte, millî egemenlik ilkesinin yerleşmesi ile demokrasimizin gelişmesi arasında doğru bir orantı bulunur. Bu ilkenin zayıflaması, Özgürlükçü ve insan haklarına dayalı bir demokrasiyi güçsüzleştirir. Bunun içindir ki, millî egemenlik ilkesini sönmöz bir ateş gibi diri tutmak, milletin koşuludur. Gerçekten, bir Millet ancak kendi kaderine hükmedebilecek olgunluk düzeyine eriştiği takdirde, insan haklarının ve özgürlüklerinin o toplum için bir değeri olabilir. Bu olgunluğa erişememiş topluluklarda demokrasinin bir türlü kurulamaması bu gereği ispatlar.

Bir büyük dahinin yaktığı millî egemenlik ateşi, hepimizi ve rejimimizi aydınlatıyor ve Milletimizin varlığını sonsuzluğa değin sürdürmesinin güvencesini oluşturuyor. İşte bizler, Milletimizin yetkili tek temsilcileri olarak, sizlerden aldığımız ilham ve güç ile hepimize 15 yıllık bir hizmeti, yani demokrasiyi geliştirme hizmetini, yerine getiriyoruz. Gerek yasama etkinliğimiz, gerek yetkili bulunduğumuz diğer konularda ki çalışmalarımız hep bu amaçla sürdürülüyor. Geriye dönüp baktığımız zaman 23 Nisan 1920'den bu ya-

na aldığımız yolun hepimize gurur, onur ve kıvanç verdiğini görüyoruz. Gelişmeyle ortaya çıkan bütün sorunlar bu yoldaki başarıların verdiği güven duygusu içinde çözülmektedir ve çözülecektir.

Güzel bir demokratik gelişme durumunda olan milli egemenlik haftalarından sekizincisini, bu yıl Denizli'de açıyoruz. Denizli Türklüğe kavuştuğundan beri, dokuzyüzyıla yaklaşan süre içinde işgal ve istila acısını tatmamıştır. 1919-1921 yıllarının baskı, korku, işkence ve azapla dolu havasını gerçi Denizli'liler içlerinde hissetmişlerdir ama, Batı ve Orta Anadolu'nun güney ara noktalarından birinde bulundukları halde, düşman etkisinden bir ölçüde uzak kalmışlardır. Ancak, vatanın parçalanmasının sonunda neler kaybedeceklerinin bilinci içinde idiler. Bu nedenle acımasız ve haksız istilaya karşı, bütün Türkler gibi Denizli'nin yiğit halkı da takatinin sonuna kadar direndi. İzmir'in işgalinden daha tam bir gün geçmeden, 16 Mayıs 1919'da Denizli Merkezinde ve daha sonraki günlerde ilçelerinde protesto gösterileri düzenlendi. Müftüsünden, öğrencisine kadar, büyük-küçük herkes, kurtuluş için seferber olmuştu. Düşman 1919 Haziranda Denizli'ye yaklaştığı zaman, kentimizde de kurulan "Müdafaa-i Hukuk ve Redd-i İlhak" Cemiyetinin yayınlandığı bildiride şu kesin ifadeler yer veriliyordu: "Düşmanı... bu tarafa geçirtmemeye ve sonra vilayetten temizlemeye karar verdik. Bugün ya mertçesine ölmek veya şerefle, namusla, yaşamaya azmettik."

Cesurca ve mertçe söylenen bu sözlerin gereği yapıldı. Efeler diyarı Denizli, işgalcilere karşı direndiği gibi, çevredeki yörelere de yardım elini uzattı. Redd-i İlhak Derneği yerine 1919 yılı Temmuzunda kurulan "Heyet-i Milliye" Denizli'de seferberlik ilan ediyor, direniş hareketlerine tam destek veriyordu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin kurulması Denizli'de coşkuyla karşılandı. Denizli Milletvekilleri, bir destan haline gelen ilk Mecliste canla-başa çalıştılar. Denizli, bütün ulusal hareketleri örgütleyen ve görül-

memiş başarılarla ulaşan Mustafa Kemal Paşa'ya hep sadık kaldı. Kurtuluştan sonra il yapılan Denizli, inkılâp ve demokrasi heyecanını hiç söndürmedi. 1930 ve 1931 yıllarında kentimizi ziyaret eden Atatürk'e gösterilen büyük sevgi, söylediklerimin en candan belirtisidir.

Bugün ekonomik ve sosyal bakımdan hızla gelişen Denizli, Türk Tarihinde lâyık olduğu yeri onurla almıştır. Bu yerini demokrasi ve kalkınma çağında daha da sağlamlaştıracaktır."

SUNULAN TEBLİĞLER

Oturum başkanlığını İstanbul Milletvekili **Prof. Dr. İ. Nami Çağan**'ın yaptığı sempozyumdaki konuşmacılar ile sundukları tebliğlerin konuları şöyle :

Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dekanı **Prof. Dr. Galip Karagözoğlu** : "Atatürk'ün Eğitim Savaşı ve Atatürk İlkeleri Işığında Demokrasi Eğitimimiz"

Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Üyesi **Prof. Dr. Adnan Gülerman** : "Siyasi Demokrasi ve Endüstriyel Demokrasi İlişkileri"

Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Üyesi **Prof. Dr. Koray Başol** : "Milli Egemenlik ve Demokrasi İçinde Laikliğin Önemi"

Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekan Yardımcısı **Prof. Dr. Durmuş Tezcan** : "Çoğulcu Demokrasilerde İnsan Hakları Açısından Ulusal Egemenlik"

Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Üyesi **Prof. Dr. Naci Muter** : "Malî Egemenlik ve Malî Demokrasi"

Dokuz Eylül Üniversitesi Öğretim Üyesi **Prof. Dr. Ergün Aybars** : "Türkiye'de Milli Egemenliğin Tarihi"

Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü **Prof. Dr. Fevzi Devrim** : Milli Egemenlik ve Siyasi Partiler"

ANKARA'DAKİ TÖRENLER

Denizli'de Milli Egemenlik Sempozyumunun yapıldığı saatlerde Ankara'da da çeşitli törenler ve gösteriler yapıldı. TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, 72. yıl kutlamaları nedeniyle davet edilen yabancı parlamanto başkanları, parlamenterler ve basın mensuplarını TBMM Mermerli Salon'da kabul etti. Aynı gün konuklara TBMM'nin tarihini ve parlamento çalışmalarını içeren bir brifing verildi. Akşam saatlerinde ise televizyonun birinci kanalından TBMM Başkanı Cindoruk'un haftayı açış konuşması, ardından da "Milli İrade Yolcuları" adlı film yayınlandı.

23 Nisan günü ise törenler TBMM Atatürk Anıtı'na çelenk konması ve saygı duruşu ile başladı. Bunu Anıtkabir ve Birinci Meclis binasında yapılan törenler izledi. Saat 11.30'da TBMM Başkanı Cindoruk TBMM Tören Salonu'nda kutlamaları kabul etti.

TBMM Genel Kurulu da 23 Nisan günü özel gündemde toplandı. Toplantıda Meclis Başkanı, siyasi parti liderleri ve konuk parlamenterler adına bir temsilci konuşmalar yaptılar. Akşam ise TBMM önünde havai fişek gösterileri yapılırken, TRT-1 kanalında da "Milli Mücadele Kahramanları" adlı film gösterildi.

"SEV DÜNYAYI"

Milli Egemenlik Haftası'nın ilginç bölümlerinden biri de İstanbul'da düzenlenen etkinliklerdi. 27 Nisan akşamı İstanbul AKM'de düzenlenen "Milli Egemenlik Müzik Şöleni" ilgiyle izlendi. Tüm geliri UNICEF'e bırakılan konserde çok sayıda sanatçının görev aldığı "Sev Dünyayı" adlı şarkı tanıtılırken; konsere katılan sanatçılar kendi müziklerinden örnekler sundular.

GENEL KURUL'DA ÖZEL GÜNDEM

TBMM Genel Kurulu 23 Nisan günü saat 14.00'te özel gündemle toplandı. İstiklal Marşı ile başlayan toplantıda TBMM Başkanı Cindoruk ile TBMM'de üyesi bu-

lunan siyasi partilerin liderleri ve konuk yabancı parlamenterler adına bir kişi konuşma yaptı.

İlk konuşmayı yapan TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, Meclis'in 1876'dan bu yana aralıklarla sürüp gelen bir parlamento geleneğine sahip olduğunu belirterek şunları söyledi :

CİNDORUK'UN KONUŞMASI

"Aslında, çağımızda yasama işlevini yürüten devlet organları bütün ülkelerde var.

Ne var ki, yasama organına bir parlamento olma onurunu ve kimliğini bağışlayan kaynak, ulusal egemenlik ilkesidir. Ve de;

Hür seçim'dir.

Hür muhalefettir.

Hür basındır.

Hür üniversitedir.

Hür sendikadır.

Özgür yurttaş'tır.

Kısacası, bir ülkede özgürlük, eşitlik tartışılmaz ise, orada hür parlamentodan söz edilebilir.

23 Nisan 1920'de kurulan Büyük Millet Meclisi, 14 Mayıs 1950'den bu yana hür parlamentoyu, demokrat Türkiye'yi bütün unsurlarıyla gerçekleştirmeye uğraşıyor.

Demokrasiyi kurmanın ve yaşatmanın bütün çilelerini Yüce Meclisimiz görmüş, geçirmiştir.

Yüce Meclis'in; iç ve dış baskılara direnişin, haksız suçlamaların, hukuk dışı yargılamaların, sürgünlerin, idamların yer aldığı engembeli bir tarihi vardır.

Halkımız ve biz, dolu dolu yaşanan yıllardan sonra, bir şeyi çok iyi biliyoruz.

Demokrasi sürekli bir şölendir.

Anıt'tır.

Bir güvencedir.

Bir tılsımdır.

Zaman zaman bu tılsımı bozmak isteyenler olabilir.

Tanklar ve tüfekler, parlamento merdivenlerini çıkabilir.

Toplantı salonunun ışıkları da söndürülebilir.

Bu Meclis'in sandalyeleri boş kalabilir.

Eğreti kurallar, kurumlar, kişiler yönetimi ele geçirebilir.

Dokunulmaz kürsüler sessiz, sahipsiz bırakılabilir.

Biliniz ki, söndürülen Millet'in ışığıdır. Karanlık, bu görkemli yapıya değil, ülkedeki tüm yurttaşların damlarına çökmüştür.

Basın, üniversiteler, kitle örgütleri, yargı organları bir bir dökülmektedir.

Bu bir siyasal hazan'dır.

Bu parlamentonun özgürlük ışıkları yeniden yatarsa, demokrasinin baharı, olanca güzelliği ile ülkeye geri döner. Dökülen yapraklar yeşillenir.

Bu gerçeği üç kez yaşadık.

Şimdi, demokrasimizi, omuzlarımız çökse, adımlarımız yorulsa bile, yeniden yeniden kuruyor, genç kuşaklara bırakıyoruz.

72 yıl sonra bu Meclis kürsüsünde bir gerçeği dile getirmek istiyorum.

Demokrasinin kurumları ve değerleri; başka hiçbir şey ile değiş tokuş edilemez. Ağırlık taşır.

İstikrar, kargaşa, kalkınma, savaş gibi gerekçeler demokrasinin askıya alınmasında ileri sürülmüştür. Demokrasi, bu bahanelerin tümünü aşmış bir dünyaya sistemi niteliğinde, dünyayı süslemeye başlamıştır.

Demokrasi, bir laser ışını gibi, demir perdeleri eritmiştir. Çağımızda insanlık, yeni bir galaksi bulmuşçasına demokrasi ile kucaklaşıyor.

Temel insan haklarının küresel kurallara bağlanması, milletleri ve devletleri birleştiren ortak değerler ortaya koymuştur.

Artık, temel insan haklarının ve hür seçimin geçici de olsa durdurulması, askıya alınması dönemi bitiyor.

Demokratik dayanışma örgütleniyor. Kurumlaşıyor.

Demokrasi, ülkeler ve halklar arasında refahın, özgürlüğün, barışın bir ortak köprüsü niteliğine kavuşuyor.

Demokrasi yerleştikçe; halkın ve parlamentoların gücü ve saygınlığı çoğalmaktadır.

Hükümetler gelip geçicidir. Halkoyu ve parlamento kurumu kalıcı ve temel'dir.

Bu nedenle, günümüzde ortak pazarlar sadece ekonomik anlaşmalara dayanmıyor. Avrupa Topluluğu ülkeleri ortak parlamento birliğini temel yapı olarak benimsiyorlar.

Biz de bölgelerimizde parlamentolarımız arasında güçlü birlikler oluşturabiliriz. Ekonomik ve siyasal dayanışmamızı alt yapıya kavuşturabiliriz.

Bir Karadeniz Parlamentolar Birliği ve bir Kafkas Parlamentolar Birliği, halklarımızı da, dayanışmamızı da güçlendirecektir.

Bu fikri, değerli meslektaşlarımın takdirine sunuyorum.

Meclisimiz, bütün gücü ve deneyimleri ile böyle bir oluş'un gerçekleşmesine yardıma hazırdır. Diliyoruz ki, halkların ortak sesi; barışı, kalkınmayı, dayanışmayı ve gerçek demokrasiyi güvence altına alsın.

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda tüm dinleyenleri, yüksek konuklarımızı, demokrasiyi özleyen ve özümseyen bütün insanları saygılarla selamlıyor, sevgili çocuklara özgürlük ve barış dolu bir gelecek diliyorum."

DEMİREL'İN KONUŞMASI

Cindoruk'tan sonra söz alan DYP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel de bazı tarihsel gerçekleri dile getirdikten sonra 23 Nisan 1920'de kurulan ilk Meclis'in yetkilerini hatırlattı ve bugünkü Meclis'le arasındaki farkı anlattı. İlk Meclis'in, millet iradesine dayandığı ve milli egemenlik ilkesini temel aldığı için, kuruluşu itibarıyla, demokratik ve temsili karaktere sahip olduğunu vurgulayan Demirel, "Demokratikleşme, istikrar içinde büyüme ve küreselleşme, çevreyi koruma, eğitimi çağdaşlaştırma, herkese sağlık hizmeti sağlama, 1992 Türkiye'sinin gerçekleştirmeyi hedeflediği 'olmazsa olmaz' verilerdir. Bu bağlamda temel amacımız, dünya ile bütünleşmiş, her alanda yeniden yapılanmayı öngörmüş, tam demokratik, ekonomik ve sosyal refahın tabana yayıldığı bir barış ve huzur Türkiye'si yaratmaktır" dedi.

Demirel konuşmasını şöyle sürdürdü :

"Türkiye, siyasî olarak ve ekonomik olarak, açık toplum ve saydam yönetimi, devlet ve özel girişim kurumlarıyla tesise kararlıdır.

Ekonomi yönetiminde ve devlet idaresinde üniversel normlar bizim, direktif kurallarımızdır.

Zira, küreselleşmenin ön şartı üniversel normlardır.

Bu anlamda, uluslararası rekabete açık bir ekonomi ve sanayi, ülkemizin temel bakış noktasıdır. Biz, yabancı sermaye ve birikimi bu uluslararası normlarda görüyoruz. Kalkınma için kaynak ihtiyacımızı borçlanmadan çok dünya sermaye piyasaları ile bütünleşerek sağlamak istiyoruz.

Paris şartı ile bunu önceleyen bütün belgelerde yer alan insan haklarına ilişkin ana ilkeler, devletimizin ve toplumumuzun tüm katmanlarının yürekten benimsendiği yaşamsal verilerdir. Ülkemiz, toplumu, devleti ve hükûmetiyle insan haklarına bağlılığı, sarsılmaz bir inanç haline getirmiştir. Bu nedenle, hükûmetimiz, insan hakları uygulamalarını, ülkemizin uluslararası yükümlülükleri, siyasal rejimimiz ve dünya ile bütünleşmemiz yolundaki irademizle uyumlu ve paralel hale getirmeye kararlıdır.

İnsan haklarına ilişkin düzenlemelerin çok önemli bir bölümü, bu yasama yılı sona ermeden TBMM'nin huzuruna getirilecektir.

Ülkemiz, bugün, demokratikleşmenin kemaliyle gerçekleştirilebilmesi için, tüm hukuk sisteminde bir iyileştirmeye gitme gereksinimi içindedir. Bu bağlamda, Türkiye, tüm hukuk sistemini, evrensel kurallar içinde güncel hale getirmeye kararlıdır.

Ülkemizin, günümüz siyasal, sosyal ve ekonomik koşullarını dikkate alan, katılımcı ve tam demokratik bir Anayasa'ya ihtiyacı kesindir. Ülkemizin Anayasası, hukukun üstünlüğü ve insan haklarını vazgeçilmez ilke sayan, tam böyle bir Anayasanın temel kaynağı, evrensel hukuktur.

Biz, böyle bir Anayasanın, siyasî partiler başta olmak üzere, halkımızın ve ülkemizdeki ilgili kurum ve kuruluşların en geniş bir uzlaşımı sonucu ortaya çıkmış bir vesika olmasını öngörmekteyiz. Zira, katılımcı demokrasilerde, "Consensus" anayasalarının topluma uyumuna ve kalıcılığına büyük hizmet sağlamaktadır.

Demokrasinin, şüphe yok, en büyük erdemi açık toplumdur. Açık toplum, saydam devlet yönetimi içinde, vatandaşın doğruları öğrenmesini içerir. Açık toplumda, kayırmaya ve yolsuzluğa yer yoktur. Açık toplumda, her türlü fikir ve düşüncenin özgürce ve uygarca sergilendiği bir ortam vardır. Açık toplum, herkesin kanun önünde eşit olduğu, haklarını arayabildiği ve görev ve sorumluluklarının bilincinde olduğu bir toplumdur.

Millet iradesini, bugün, en üstün güç haline getirmiş bulunan Türk demokrasisinin, açık toplumu, tüm verileriyle kuracağından kimse şüphe etmemelidir.

Basın özgürlüğü, açık toplumun, belki de, en büyük aracıdır. Millet iradesinin hâkim olduğu ülkemizde, vicdan, düşünce, fikir, ifade, söz ve yazı özgürlükleri kutsaldır; kısıtlanamaz. Türkiye, dünyanın, tam demokratik ve özgürlükçü ülkeleriyle paralel bir hür basın anlayışını benimseyen bir görüşten, hiç bir şartta vazgeçemez.

Türkiye, devleti, ülkesi ve milleti ile bölünmez bir bütündür. Türkiye'nin, üniter devlet niteliği, toplumsal yapımızdan kaynaklanan tarihsel ve geleneksel bir birliktelik ve beraberliği yansıtmaktadır. Bu birlik ve beraberlik, asırlara dayalı, ortak bir "siyasî ve sosyal kültürün" sonucudur.

Bu nedenle, silahlı ve ayrılıkçı teröre ve tabii her yapıdaki teröre meydan ve imkân verilemez. Zira, hukukun üstünlüğüne dayalı demokratik bir rejimde, güvenlik güçlerine ve kurulu devlete, karşı terörü bir güç ve zor aracı olarak kullanmak ve bu yolla, ülkenin toprak bütünlüğünü ve devlet güvenliğini tehlikeye sokmak, asla kabul edilemez. Devletin en önemli görevi, kendi toprak bütünlüğü yanında, tüm vatandaşlarının güvenliğini ve bütün bunların üstünde, insan haklarının temel kaynağı olan yasama hakkını korumaktır. Devlet, bu görevini yerine getirmek için, meşru ve yerleşik düzene karşı silaha sarılanları ve amacı, devlete karşı bir kalkışmaya başvurmak olan terör eylemlerini durdurmak ve ülkenin toprak bütünlüğünü koruyarak, vatandaşların huzur ve güvenini sağlamaktır. Amaç, NATO ve Birleşmiş Milletlerin muhtelif karar ve deklarasyonlarında afet olarak nitelendirilen terörü bastırmak ve böylece meşru devleti ve halkı bu musibete karşı korumaktır. Çünkü terör ortamı, halkın cesaretini kıran, yaratma ve girişim gücünü aşındıran ve hatta, onun yaşam moralini bozan bir felakettir. Bunun içindir ki, tüm devletler ve uluslararası kuruluşlar ve kurumlar, teröre karşı tam bir birliktelik içinde vaziyet almışlardır.

Terörün, devletlerin toprak bütünlüğünü ve güvenliğini tehlikeye düşüren ve uluslararası ilişkileri bozabilen boyutlara vardığını endişeyle müşahade eden, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu aşağıdaki kararı almıştır :

1. Tüm terör eylemlerini, yöntemlerini ve uygulamalarını, en açık şekilde cinayet olarak nitelendirir ve kınar,

2. Bu eylemler sonucu hayatını kaybeden suçsuz insanların ölümünü derin üzüntüyle karşılar,

3. Bütün devletleri, ulusal seviyede terörü kesinlikle önlemeye yönelik önlemleri almaya davet eder.

Türkiye, bugünkü, uygulamalarıyla, Birleşmiş Milletler kararının gereğini yerine getirmektedir.

Paris Şartı, bu şarta katılan devletlerin bağımsızlığını, egemen eşitliğini veya toprak bütünlüğünü ihlâl eden faaliyetlere karşı demokratik kurumları savunmak hususunda işbirliği yapma azmini belirtmiş ve bu faaliyetlere, dışarıdan yapılan baskı, zor ve yıkıcılığı içeren eylemlerin de, dahil olduğunu eklemeyi ihmal

etmemiştir. Paris Şartı, her türlü terörist eylemleri, yöntemleri ve uygulamaları açıkça suç olarak kınamış ve bunları ortadan kaldırmanın kararlılığını vurgulamıştır.

Türkiye, Paris Şartında belirtilen kararlılıkla, top- rakları üzerinde sergilenen terörist eylemleri ortadan kaldırmak azmindedir.

NATO, 1982, 83, 85, 86 ve 1991 deklarasyonla- rında, terör afetinin ortadan kaldırılması için devlet- lerarası her türlü işbirliğini vurgulamış ve ilgili dev- letleri, kendi ülkelerinde, teröre karşı tüm önlemleri alma konusunda tam destek vermiştir.

Bu bağlamda Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri, ayrılıkçı teröre karşı, diğer demokratik ülkelerde uy- gulanmakta olan mücadele yöntemleriyle ve tamamen aynı paralel ve nitelikteki uygulamalarla mukabele et- mişlerdir. Hiç şüphe edilmemelidir ki, bundan böyle de ülkemiz, teröre karşı, demokratik ve insan hakları- na saygılı bir devlet sorumluluğu içinde mücadele et- meye ve vatanımızın bölünmezliğini ve vatandaşları- mızın huzurunu korumaya azimlidir.

Anayasadan kaynaklanan ve ülkemizin bölünmez- liğine ilişkin olan demokratik hukuk kural ve kurum- ları, terörün önlenmesiyle, Hükümetimizin, vazgeçe- meyeceği bir meşruiyet zemini ve vazgeçemeyeceği haklarıdır.

Halkımızı korumak, masum vatandaşlarımıza şef- kât, sevgi ve anlayışla yaklaşmak ve onları, her türlü silahlı çatışmanın dışında tutmak, Türk güvenlik gü- çlerinin, büyük özenle yerine getireceği görevidir. Hal- kımızı, ayrılıkçı terörün tüm aldatmaca yöntemlerinin etki alanından uzaklaştırmak her şartta yapılması ge- reken bir devlet ödevidir.

Güvenlik güçlerinin aslı görevi, terör ve onu ya- panları mutlaka etkisiz hale getirmektir. Halka şefkatle davranılması ve halkın incitilmemesi politikamızın he- defidir.

Ülkemizde, ayrılıkçı terörün partiler üstü bir dev- let olayı olduğu konusunda, tüm siyasî partiler arasın- da tam bir "consensus" mevcuttur. Bu "consensus" hem cumhuriyet hükümetleri için değerli bir destek oluşturmakta, hem, bu ulusal davada haklılığımızı ve "meşruiyetçi" zeminimizi, açıklıkla ortaya çıkar- maktadır.

Türkiye, her uyumsuzlukta, barışçı, ülke çıkarları- nı ön planda tutan, kişilikli, dengeli ve dialoğa açık bir dış politikanın sahibidir. Ülkemiz, uluslararası camia- nın onurlu bir üyesi olarak, dünyada ve yaşadığımız son derece bunalımlı bölgede, huzur ve barış için, üze- rine düşeni her şartta, yerine getirmeye amadedir ve her türlü işbirliğine hazırdır.

Tarihsel ve kültürel ortak mirasını, birlikteliğimi- zi doğal hale getirdiği Türk cumhuriyetleriyle, ekono- mik, sosyal ve kültürel işbirliğimiz, en geniş kapsam- da sürdürülecektir. Laik ve demokratik Türkiye, "Önder" yapısıyla, bu genç cumhuriyetlere, her tür katkıda bulunmaktan, elbette, büyük haz duyacaktır.

Dünyadaki son değişimlerin ve gelişmelerin ışı-

ğında, Türk dış politikasına biraz daha açıklık getirme- me müsaade ediniz :

Türkiye'nin, Avrupa, Asya ve Ortadoğu içinde son derece özel bir coğrafik ve stratejik konumda olduğu açık bir gerçektir.

Kuzeyinde, güneyinde ve kuzey doğusundaki ül- kelerle, Türkiye arasında tarihsel, kültürel ve inanç bir- liğine dayalı ilişkileri olduğu, herkesin malûmudur.

Ülkemiz, ekonomik yapısı, serbest piyasa uygu- lamaları ve sanayi ve finans karakteristikleri itibari- le de, son derece, çarpıcı bir gelişmenin içindedir. Bu bağlamda Türkiye, dış ülkelerde pazar arayan, kendi- si de, geniş bir pazar oluşturan bir ülkedir.

İşte bütün bu veriler ve ayrıca, ülkemizin, küre- selleşme iradesi, ortadoğudaki uyumsuzlukların çözü- münde ve Sovyetler Birliğinin dağılması sonucu orta- ya çıkan genç cumhuriyetlerle işbirliğinde, ülkemizi, bir anahtar ülke konumuna getirmiş bulunmaktadır.

Anahtar ülke olarak ülkemiz, içinde bulunduğu bölge ile, batıyla ve bütün dünya ile karşılıklı çıkar den- geleri ve barış içinde, siyasî ve "Ekonomik Partenaire" olarak işbirliğine hazırdır. Türkiye, diğer devletlerle ekonomik, diplomatik ve teknolojik "Partnership" li- ğe açık bir ülkedir.

Şimdi de, Büyük Atatürk'ün, 23 Nisan'ı, Millî Ha- kimiyet ve Çocuk Bayramı ilan edişindeki derin ve hak- lı anlama değinmek isterim :

Essiz Atatürk, millî hakimiyet kavramını, çocuk- larla özdeşleştirmek suretiyle, millî hakimiyetin ebe- diliğine, sürekliliğine ve her gücün temel olduğuna işa- ret etmek istemiştir. Millî Hakimiyet yoluyla, çocuk- lara, toplumsal adalet içinde bir refah, huzur ve barış toplumu bırakmanın gereğine inandığını vurgulamak istemiştir. Gerçekten, böyle bir toplumda ve etkin bir eğitim sisteminde yetişmiş çocuklar, daha da mutlu ve müreffeh bir geleceğin sonsuzluğa giden ufkunda top- lumun umut ışığı olarak parlamayı sürdüreceklerdir. Bu ülke içinde çocuklarımız, üniversal ve çağdaş de- ğerlerin temsilcileri olacaklardır."

YILMAZ'IN KONUŞMASI

ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz da konuşma- sında TBMM'nin açılışının 72. yıldönümünü, dünyadaki değişim çerçevesinde değerlendirmek gerektiğini be- lirtmek şöyle dedi :

"Bir Meclis düşününüz ki, Kurtuluş Savaşının top sesleri birkaç adım ötesinden duyulurken; genç, yaşlı, kadın - erkek bütün bir millet her türlü yokluk ve imkânsızlıkla boğuşurken, metanet ve kararlılık içinde toplanmakta, kendi içinde en çetin tartışmaların üstesinden birlik ve beraberlik içinde çıkabilmekte, Cumhuriyet Türkiye'sinin temellerini atmaktadır.

Bu başarının ardında yatan güç nedir? Büyük Atatürk TBMM'den "en büyük eserim" diye söz ederken böyle bir yapının oluşup kökleşeceğine olan inancını nereden almıştır? Bazı siyasal bilimciler için hâlâ bir muamma gibi duran bu soruların cevapları, tarihimize ve milletimizin temel özelliklerine baktığımızda hiç de sanıldığı gibi karanlık, belirsiz ve tesadüfi gelişmelerin sonucu değildir.

Adaleti, kardeşliği, dayanışmayı temel alan bir insanlık anlayışı zaman içinde kurumların eskimesi, mekanizmaların köhneleşmesi, ifade biçimlerinin çağı yakalayamaması yüzünden bazı sıkıntılara uğrayabilir. Ancak anlayışın kendisi temelde doğru, haklı ve geçerliyse, milletin bin yıllık hedefinin kaynağı derin bir insan sevgisinden besleniyorsa, yani kimseyi dışlamayan bir insanlık anlayışı söz konusu ise, bir süre bazı bocalamaları olsa da yeni mecralar, yeni kanallar, yeni köprüler bulmak o kadar da güç değildir. 23 Nisan 1920 böyle bir arayışın, bir yol kavşağının, bir varoluşun iradesinin eseridir. Aksi takdirde bugün halefleri olmakla onur ve kıvanç duyduğumuz o heyet dışardan bakanlar için beyhude gibi görünen bir kutsal mücadeleden tüm gereklerine uyma karar ve azmini gösteremezdi.

Bu karar ve azim son 72 yıl boyunca bazı aksamlara rağmen hiç eksilmemiş, TBMM'nin varlık ve sürekliliği asla tartışma konusu olmamıştır. Aksamların nedenlerine inmek, yapılan yanlışlıklardaki toplumsal, ekonomik ve siyasî zaafılarımızı yakalamak, daha sağlam ve dinamik bir yasama mekanizması oluşturmak bugünkü ve yarınki gündemimizin en önemli konusudur.

Günümüzün gelişmiş ülkelerinin dev ekonomileriyle, ezici teknolojik üstünlükleriyle yüzlerce yıl süren gelişmelerin sonucunda ulaştıkları ve altını çizerek söylemek gerekirse bir yığın istisna ve çifte standardı da içinde barındıran noktaya Türkiye bir insan ömrü içinde ulaşmıştır.

Milli egemenlik duyarlılık, sorumluluk ve nitelik gerektiren bir katılım ve karar alma mekanizmasıdır. Yüreğinde, davranışlarında ve geleneklerinde dünyanın en demokrat ve insancıl toplumlarından biri olan büyük milletimiz kurumlarında ve günlük hayatında bu ilke ve ülkeleriyle bağdaşmayan ne varsa onu da düzeltecek, onaracak, yenileştirecektir.

Milli egemenlik aynı zamanda bir süreç, dinamik bir oluşumdur. Sürekli çaba ve fedakarlık ister. Sürekli arayış ve özelleştirmeyle ayakta durur. Kendisine, insana, insanlığa inançla hedefine yol alır. Son yılların dünyayı ve bölgemizi derinden sarsan gelişmeleri ana hedeflerimizin ne kadar sağlam ve geçerli olduğunu bir

kez daha göstermiştir. Ancak bu yolda atacağımız daha çok adımlar vardır. Önümüze çıkacak güçlükler eşyanın tabiatı icabıdır.

Bu güçlüklerden yılmadan çoğulcu demokrasiyi yaşatarak ve uluslararası barışa katkıda bulunarak 2000'li yıllara doğru güven ve kararlılıkla yürüyeceğiz. Hedefimiz yüzyılın başında kendi milli ve manevi değerlerini kıskançlıkla koruyan, ama aynı zamanda tüm milletiyle çağın tüm normlarını yakalamış bir Türkiye yaratmaktır."

İNÖNÜ'NÜN KONUŞMASI

SHP lideri Erdal İnönü de özel gündemli toplantılarda yapılan konuşmalarla birinci Büyük Millet Meclisi'nin yapısını, yüce uğraşlarını, eşsiz başarılarını yeni kuşaklara aktarmaya çalıştıklarını söyledi. İnönü şöyle konuştu :

"Bu olaylar 70-72 yıl önce meydana gelmiş, bu uğraşlar, başarılar tarihin altın sayfalarında değişmez bir yer almış. Ama ne kadar ilginçtir ki 72 yıl geride kalmış bu olaylardan biz her yıl, güncel sorunlarımızı, uğraşlarımıza ışık tutacak yeni dersler çıkarabiliyoruz. Bu tören konuşmaları yalnız geçmişi hatırlatmak ve bir kez daha onurlandırmakla kalmıyor, bugün karşılaştığımız bazı büyük sorunların çözüm yollarına da kendiliğinden işaret ediyor. Bu nasıl oluyor, sayın milletvekilleri, hangi nedenledir ki, 72 yıl geri kalmış bir olay her yıl bize yeni ilhamlar verebiliyor ya da her zaman güncel bir olay olarak ele alınabiliyor!

Bence bunun nedeni şudur : 23 Nisan 1920'de açılan Büyük Millet Meclisi'nin temsil ettiği, önderliğini yaptığı Kurtuluş Savaşı, sürdüğü dört yıl içine, insanlığın bütün tarihi boyunca öne çıkardığı en yüce idealler ve hedefler için yapılmış, yapılacak mücadelelerin, uğraşların örneklerini sığdırmıştır.

Kurtuluş Savaşı en basit anlamda doğru ile eğrinin, haklı ve haksızın mücadelesidir. Kurtuluş Savaşı, bağımsızlığını korumaya azmetmiş bir halkın, mak-satlı propagandalar ve kolay kazanç tahrikleriyle üzerine gönderilmiş, kendisinden kat kat güçlü olanaklarla donatılmış bir istila ordusunu yenebileceğini göstermiştir. Kurtuluş Savaşı, etnik kökenleri, ana dilleri farklı olan ama yıllarca birlikte yaşamış insanların, ana yurt bildikleri topraklarını yabancılara kaptırmamak için na-

sıl hep birlikte kavgaya, savaşa girdiklerini göstermiştir. Kurtuluş Savaşı'nı yöneten Birinci Büyük Millet Meclisi, bu ölüm kalım savaşı içinde iken bile demokratik yöntemlerden, ilkelerden ayrılmayan bir parlamentodur. Kurtuluş Savaşı'nda büyük bir toplumun bütün direnci ve yaratıcı güçlerini kendi ruhundaki ateşle biraraya toplayıp bir hedefe yönelmesini bilen bir dahi önder var.

Bütün maddi olanaksızlıkları, eksiklikleri bilgi ve inanç gücüyle aşabilen hem çok yürekli, hem çok gerçekçi bir sivil ve asker yönetici kadrosu vardır. Yıllarca sürmüş ve hep kaybedilmiş savaşların yorgunluğuna, yılgınlığına hiç aldırmadan önder bildikleri insanın "ya istiklal ya ölüm!" çağrısına uyararak cepheye, savaşa, ya da cephe gerisine yardıma koşan kadın-erkek sade vatandaşlar, isimsiz kahramanlar vardır. İşte bütün bunlar, hiç kuşku yok ki her çağda, her yerde güncelliklerini, üstünlüklerini koruyacak niteliklerdir.

Bugün dünyada çok hızlı değişimler, dönüşümler yaşanıyor. Yıllarca sürmüş, kalıplaşmış düzenler yıkılıyor, yeni bağımsız devletler doğuyor, yeni oluşumlar aranıyor. Bütün bu arayışlar bir yandan demokrasinin iyice yaygınlaşması ve evrensel barışa ulaşılması umutlarını canlandırırken, bir yandan da eski kavgaları, düşmanlıkları uykudan uyandırıyor. Yeni bağımsızlıklarını kazanan bütün bu devletler, kendi halklarını bundan böyle daha mutlu yaşatmak için nasıl bir yol tutmalıdırlar? Bu sorunun cevabı Birinci Büyük Millet Meclisi'nin çalışmalarında, Kurtuluş Savaşı'nı zafere götürürken bir yandan da çağdaş uygarlığa yönelik davranışlarında bulunabilir. Büyük Millet Meclisi'nin çatısı altında ulusun kayıtsız şartsız egemenliğini kurmak, buraya ülkenin bütün siyasal akımlarını toplamak, burada, kişisel rekabetleri, çekişmeleri, etnik köken, mezhep, din farklarını aşmış bir toplumsal gücü ülkenin demokrasi içinde kalkınması yolunda seferber etmek, kişisel rekabetlerini kısır çekişmeleri içinde ülkenin yeniden bağımsızlığını kaybetmesini, ya da kişisel dikta heveslerinin devleti tehlikeli maceralara sürüklemesini, Millet Meclisi'nin etkinliği ile engellemek. Ulusal Egemenlik temeli üzerinde insan haklarına tam saygılı, özgürlükçü bir demokratik, laik, sosyal, çağdaş hukuk devletini geliştirmek. Yurdun içinde ve dışında barışı koruyacak davranıştan ayrılmamak. Görüyorsunuz ki, yeni bağımsızlıklarını kazanan devletlerin pek çok bakımdan Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yıllarından alabileceği dersler vardır.

Peki, bizim bugün, bu yıl alabileceğimiz dersler yok mudur? Elbet vardır. En başta birinci Meclisin, bir taraftan yurdu düşmanlardan kurtarmak için uğraşırken, bir taraftan da ulusu çağdaş uygarlığa götürecektir atılımları yapma kararlılığından ders almamız. Aynı kararlılığı, bugün bir taraftan ülkede hepimizi üzen terörü etkisizleştirmek için uğraşırken, bir taraftan da demokrasimizi bilinen kusurlarından arındırmak için gerekli reformları yapmada göstermeliyiz. Ulusal Egemenlik kavramı bugün, ulusun bütün bireylerini içine alan, etnik kökeni, dini, mezhebi farklı olabilecek büt-

tün vatandaşları hiç fark gözetmeksizin, yönetime daha çok katan, çoğulcu, katılımcı bir demokratik düzen içinde en iyi ifadesini bulmaktadır. Demokrasimizin temelini birinci Büyük Millet Meclisi atmıştır. Şimdi bize düşen görev bu sağlam temeller üstüne kurulmuş yapıyı bir an önce çağdaş, olgun bir demokratik düzene haline getirmektir. Bu amacı gerçekleştirmiş olmak 19. Dönem Meclisi'nin onuru olacaktır. Hükümetimizin de en büyük kıvanç ve övünç kaynağı olacaktır.

Genel Kurulumuzun hemen bugünlerde Çocuk Hakları Evrensel sözleşmesini kabul etmesi, 23 Nisan 1920 olgusunun atılımcı, insancıl ve iyimser ruhunun bize yol göstermeye devam ettiğinin en güzel kanıtı olacaktır. Çocuklarımızın ve dünya çocuklarının bayramlarını böylece en güzel şekilde kutlamış olacağız. Çocuklarımızı barış dolu, huzur dolu, temiz, doğasını koruyan ama aynı zamanda yaratıcı yetenekleri geliştiren, özgürlükçü bir dünyada büyütmek, yetiştirmek istiyoruz. Tarih sahnesine çıkan her yeni kuşağın, ulusumuzu ve bütün insanlığı bu yüce hedefler ebirdir daha yaklaştırmasını diliyorum."

ERBAKAN'IN KONUŞMASI

İnönü'den sonra RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan bir konuşma yaptı. Erbakan şöyle konuştu :

"İstiklâl Savaşımızın yürütülmesi ve başarıya ulaştırılması, Millet temsilcilerinin ilk toplantısını 23 Nisan 1920'da Ankara'da yaptıkları "TBMM" ile mümkün olmuştur.

Bunun için 23 Nisan önemli bir gündür.

TBMM bütün dünya için önemli ve örnek bir kuruluştur.

İstiklâl Savaşımız ve bu savaşın TBMM tarafından yürütülmüş olması her zaman ders alınacak bir büyük olaydır. Bu olayın her yıl kutlanmasının anlamı da büyüktür.

Ancak ne var ki, aradan 72 yıl geçtikten sonra bugün ne görüyoruz!

Ulusların şeklen siyasal bağımsızlıklarını almaları ve bir TBMM'nin mevcudiyeti ülkeyi millet iradesinin yönettiği ve ülkenin tam anlamıyla milletin arzusuna göre yönetildiği manasına gelmemektedir.

Nitekim işte görüldüğü gibi emperyalizm, müslüman ülkeler birer siyasal istiklallerine kavuşunca yeni motedlor geliştirmiş "Modern Müstemlekecilik"

yoluyla bu ülkeleri "Kültür Emperyalizm"i ve "Ekonomik sömürü" yoluyla kendi hâkimiyeti altında tutmaya başlamış, bu hakimiyete tam teslim olmayanları ise "Temel İnsan Haklarına ve Uluslararası Kurallara" tamamen aykırı olarak ezmeye, imha etmeye yönelmiştir.

İşte yaşadığımız Cezayir olayları ve yeni yaşamakta olduğumuz Libya olayı.

Bu olaylardan bilhassa 23 Nisan gününde ders almaliyiz.

Türkiyemizde ve bilhassa son yıllardaki ve aylardaki olayları dikkatle incelediğimizde maalesef aynı acı gerçeği görüyoruz.

Büyük dış borçların ağır faizleri altında köle gibiyiz. 60 milyon insanın emeğinin büyük bir kısmı çeşitli mekanizmalarla dış güçlere ödenmektedir. Hükümet, programlarını, bütçelerini ve yıllık programlarını sözde "ekonomik tedbir" adı altında ortaya atılan ve gerçekte ekonomiyi tahripten başka bir işe yaramayan paketleri bile yöneticiler emperyalistlerin tasvibine sunmadan açıklayamıyorlar. Ülkemizdeki elektriğin fiyatını, memurumuzun maaş katsayısını, köylümüzün taban fiyatını, esnafımızın-tüccarımızın kredisini onlar belirliyor. Ve yönetenler "Çekiş Güçe nasıl hayır derim. Ya borcunuzu hemen ödeyin derlerse, nasıl öderim" diyecek bir hale gelmiş bulunuyor.

Ve yine yönetenler bütün bunlar yetmiyormuş gibi, Batı ülkelerinin kapılarında : "Hangi şartla olursa olsun ille bizi mensup olduğumuz İslâm aleminde ayırın, batı topluluğunun içine koyun. Temel politikalarımızı, ana konularımızı siz yapın" diyecek noktaya gelmiş bulunuyor.

İşte bizim inancımıza göre 23 Nisan'ı kutlarken ibret almamız lazım gelen gerçekler bunlardır.

Bu açıklamalardan sonra diyoruz ki; TBMM nasıl, hangi inanç ve ruhla 23 Nisan 1920'de ilk toplantısını yapıp çalışmaya başladıysa, geliniz bu gün de aynı TBMM vasıtasıyla hep beraber "Milli birlik ve beraberlik" içinde ülkemizi kültür emperyalizminden, ekonomik sömürü düzeninden kurtaralım.

TBMM nasıl 72 yıl önce bütün dünya milletlerine örnek bir siyasi bağımsızlığın önderliğini yapmışsa, bugün de 60 milyon memleket evladının temsilcisi olarak vatanımızın ve milletimizin birliği ve beraberliği içinde kültürel ve ekonomik bağımsızlık savaşımızı yürütelim, bütün insanlığa saadet getirecek "adil düzen" in en güzel örneğinin Türkiyemizde kurulmasına öncülük yapalım.

Bütün insanlık tarihinde çok mühim ve şerefli bir yeri olan TBMM'nin insanlığa ve Türkiyemizin bugün bulunduğu durumları karşısında yeni büyük tarihi bir hizmeti yapacağına inanıyoruz. Bu hizmet "adil düzen" in kurulması hizmetidir. Bu hizmet yeryüzünde huzur ve barışın temeli olma hizmetidir. Bu hizmet bütün insanlığın saadet ve selameti için örnek olmak hizmetidir.

TÜRKEŞ'İN KONUŞMASI

MÇP Genel Başkanı Alparslan Türkeş de konuşmasında ülkenin ve milletin milli egemenliğe kolay ulaşmadığını belirterek, "Türkiyemiz önce kendisini düşman çizmelerinden, emperyalist taarruzdan kurtaran, sonra da, Türkiye Cumhuriyeti Devletini kuran bir 'müşterek irade'nin ürünüdür. Bu irade olmasaydı 'milli mücadele'den bahsolunamazdı" dedi. Türkeş sözlerini şöyle sürdürdü :

"Bu irade olmasaydı, devlet-vatan ve millet varlığının korunması için gerçekleştirilen şanlı Kuvay-ı Milliye direnişi sağlanamazdı. Bu irade olmasaydı, yedi düvelin istilasından kurtarılmış imparatorluktan geriye kalan topraklar üzerinde, genç Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulamazdı. Bu iradenin bir müştereklik arzettiğini söyledik. Bu irade, Mustafa Kemal Atatürk'ün, O'nun silah ve mücadele arkadaşlarıdır, Kuvay-ı Milliye'nin şanlı kahramanlarıdır, velhasıl topyekûn Türk Milletindir. 23 Nisan 1920'den 72 yıl sonra, bu yıldönümü gününde, bizleri bugünlere kavuşturan; bu vatan topraklarını emperyalist çizmelerinden kurtarmak, yeni bir devleti kurmak için cepheden cepheye koşturan 'milli mücadele'nin bütün kahramanlarını, Kuvay-ı Milliye'nin bütün mücahitlerini, TBMM'nin ve devletimizin kuruluşuna vesile olanları bir kere daha ve bu vesile ile, aziz hatıraları önünde saygı ile eğilerek selamlıyorum.

Vatani düşman istilasından kurtarma ve "yeni devlet"i kurma olarak beliren bu müşterek iradenin etrafında toplanan Milletimizin evlatları, en ücra vatan köşelerinden gelerek yurdumuzun savunmasına koşular. Doğulusu, batılsı, güneydoğulusuyla hiçbir ayırım gözetmeksizin "müşterek vatan" bildikleri yurdu savunup, düşmanı kovdular. İlk TBMM, bu milli iradenin temsil yeri olarak, genç Türkiye Devletini bir Cumhuriyet halinde gerçekleştirmeye karar verdi. Kimse, ben "Kürtçe" konuşuyorum, ayrı devlet isterim, öbürü "ben ayrı mezheptenim, ayrı bölge isterim" demedi. Çünkü, bu insanlar, senelerce süren Cihan Harbinde de, İstiklâl Harbinde de, Galiçya'da, Gazze'de, Çanakkale'de, İnönü'de, Dumlupınar'da da, aynı vatan toprakları uğruna döğüşüp şehit olurlarken

hiçbir ayrımı düşünmemişlerdi. Belki de, "Türkçe" konuşanıyla, "Kürtçe" konuşanı aynı yerde şehit düşüp, aynı toprağa beraberce gömülmüşlerdi. İşte, böylesine bir mücadelenin içinden çıkıp gelen bir millet, nasıl olurdu da, devletini kuracağı zaman bu devleti ayrı ayrı, parça parça düşünebilirdi?.. Nitekim, Vatanı ve Milleti müstevli çizmesinden kurtarıp, Devleti kurmaya girişen irade, Mustafa Kemal başta olmak üzere, Kuvay-ı Milliyecileriyle, ilk Meclis'in mebuslarıyla ve onlara sonsuz destekçi Türk Milletiyle Türkiye Cumhuriyeti Devleti "ÜNİTER-MİLLİ" devleti tercih etti. Bu husus tartışılmadı bile...

900 yıl aynı toprakları paylaşmış; kız almış, kız vermiş, aynı kibleye yüz dönmüş, aynı Allah'a, aynı Kitab'a inanarak yaşamış bu insanların ortaya koydukları bu irade neticesi, vatan işgalden kurtuldu, "yeni devlet" kuruldu ve "milletin egemen" olduğu bir yönetim biçimi "yeni devletin" kabulü oldu. Başından beri "irade"sini ortaya koyarak mücadeleyi yürüten millet, artık egemenliğin sahibinin de "kayıtsız, şartsız" kendisinin olacağı bir yönetim şekli istiyordu... TBMM, işte bu iradenin ürünüdür...

Üyesi olmaktan şeref duyduğumuz bu yüce Meclis, bizlere "milli mücadele"nin, bu mücadeleyi yürüten "Kuvay-ı Milliyeciler"nin hediyesidir. Onların hatıralarına saygılı olmak, onların iradelerini zedelememek hepimizin görevidir. Bu bakımdan, devletimizin "üniter" niteliğini bozmaya, eyalet sistemi veya federasyon gibi saçmalıkları dile getirmeye kalkışanlara karşı TBMM üyeleri olarak büyük görev ve sorumluluk taşımaktayız.

23 Nisan 1920'lerden 23 Nisan 1992'lere geldik, bugün bu günlerde, yine Devlet varlığımızın, Vatan topraklarımızın ve Millet bütünlüğümüzün hangi tehlikelerle karşı karşıya bulunduğu hepimizin malumudur. Dün, millî mücadeleyi gerçekleştiren Türk Milleti, meselelerin çözüm yerinin neresi olduğu, neresi olması icap ettiği konusunda kesin tavır koymuş; millet iradesinin temsil ve tecelli yeri olarak TBMM'ni teşekkül ettirmiştir. 23 Nisan 1920'den bu tarafa TBMM, "egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir" düsturu çerçevesinde bu "temsil ve tecelli" görevini şerefle sürdürmektedir. Karşı karşıya bulunulan tehdit ve tehlikelerin büyüklüğü ile, 210 milyonluk bir Türk dünyası içerisinde taşımak zorunda olduğumuz sorumluluklar da nazara alınırsa, TBMM'ne düşen görev ve sorumluluğun büyüklüğü daha açık bir şekilde ortaya çıkmaktadır."

ECEVİT'İN KONUŞMASI

DSP lideri Bülent Ecevit ise yaptığı konuşmada şu görüşleri dile getirdi :

"Son gelişmelerle, bölgemiz, tarihin en yoğun ve en yaygın demokratikleşme atılımlarına sahne olmaktadır.

Bu atılımların başarılı sonuçlar vermesi tüm insanlığın özgürleşmesine ivme kazandıracaktır.

Eski Sovyetler Birliği topraklarında, o arada Orta Asya'da ve Kafkasya'da, aynı zamanda Balkanlarda

ve Doğu Avrupa'da, demokrasi ve özgürlük ortamı hızla gelişirken, bazı Ortadoğu ülkelerinin hâlâ çağ dışı rejimlerle yönetilmesi büyük bir çelişkidir.

Ortadoğu'da yaprak kımıldasa bütün dünya sarılıyor; ama dünyada esen demokrasi rüzgârları Ortadoğu'da henüz yaprak kımıldatmıyor.

Dünyamızın Ortadoğu kadar önemli bir bölgesi uzun süre özgürlük ve demokratikleşme akımlarının etki alanı dışında kalamaz.

Ortadoğu'daki bu durum, sanki İslamla demokrasi bağdaşamazmış gibi bir görüntüye neden oluyor. Oysa Cumhuriyet Türkiye'si, İslamın demokrasiyle de laiklikle de bağdaşabileceğini kanıtlamıştır. Şimdi, halklarının çoğunluğu Müslüman olan Orta Asya ülkeleri ve Azerbaycan'da, Müslümanlıkla demokrasinin ve laikliğin bağdaşabileceğini kanıtlama yolunda kararlı adımlarla ilerlemektedirler.

Bazı Ortadoğu ülkelerinin dünyadaki ve bölgemizdeki demokratikleşme süreci dışında kalmalarından Müslümanlık sorumlu değildir; bu ülkelerin halkları da sorumlu değildir. Bundan öncelikle sorumlu olanlar, Ortadoğu'daki çıkarlarını çağ dışı rejimlere bağlayan demokratik Batı ülkeleridir. Bu ülkeler, hem dünyada demokrasinin ve insan haklarının önderliğini yapmak iddiasındadırlar, hem de Ortadoğu'nun demokrasiye kapalı bazı çağ dışı rejimlerini desteklemektedirler.

Bu çelişkilerin bir an önce sona ermesini ve önümüzdeki yıllarda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılış yıldönümü toplantılarında, tüm Ortadoğu ülkelerinin serbest ve genel seçimlerle oluşacak parlamento-

larının da temsil edilebilmelerini dilerim.

Serbest ve genel seçimlerle oluşan parlamento demokrasinin en önemli kurumudur.

Bir ülkede parlamento halk iradesini ne kadar doğru olarak yansıtır ve sorunları ne kadar özgürce tartışabilirse, demokrasi o kadar sağlıklı işler.

Bir ulusun siyasal erginliği ve demokrasiye yakınlığı öncelikle parlamentoda sınanır.

1876'daki Birinci Osmanlı Parlamentosu, siyasal erginlik ve demokrasiye yakınlık bakımından Türk Ulusunun verdiği ilk sınavdı.

O kısa ömürlü parlamentonun yetkileri de ulusal iradeyi temsil olanağı da sınırlıydı. Ona rağmen, birinci Osmanlı Parlamentosu Türk Ulusunun geleceğinin

parlamentolu demokrasiye bağı olduğunu göstermiştir.

Bundan 72 yılı önce, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Birinci Osmanlı Parlamentosundan daha olumsuz koşullar altında açılmıştı. Ülkenin büyük bölümü, dünyanın en güçlü devletlerinin ve onlar tarafından ateşe sürülenlerin işgali altındaydı; Saltanat makamı işgalci devletlerin tutsağı durumundaydı; dış ve iç savaşlardan halk perişan duruma düşmüştü; ekonomi çökmüştü.

Öyle bir ortamda, üstelik de bazı Batı ülkelerinde totaliter rejimlerin temelleri atılırken, Mustafa Kemal, daha Ulusal Kurtuluş Savaşının başlangıcında, 23 Nisan 1920 günü, Ankara'da Büyük Millet Meclisini devreye sokmuştur. Anadolu Hükümeti bu Meclisin serbest oylarıyla oluşturulmuş ve çalışmalarını Meclisin buyruğu altında sürdürmüştür. Savaş stratejisi, hatta savaşın teknik ayrıntıları, bu Mecliste serbestçe tartışılabilmiş ve Başkomutan Mustafa Kemal'e bile her eleştiri yöneltilebilmiştir.

Çünkü, Mustafa Kemal Atatürk, Kurtuluş Savaşını başarıya ulaştırabilmek için gerekli gücün, ancak ulusal iradeyi yansıtan ve herşeyi özgürce tartışabilen bir parlamentoyla harekete geçirilebileceğine; ve uluslararası alanda Kurtuluş Savaşına ancak öyle bir parlamentoyla meşruluk ve saygınlık kazandırabileceğine inanıyordu.

Kurtuluş Savaşı silah gücünden çok özgür bir parlamentonun öncülüğü ve etkinliğiyle zafere ulaştırılabildi.

İngiliz tarihçinin geçen yüzyıl sonlarında belirttiği gibi, Türk Ulusunun yeni bir yaşama ancak parlamenter demokratik rejimle kavuşabileceğini ve ancak o yoldan geleceğe umutla bakabileceğini, Kurtuluş Savaşı başlarken kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisiyle kanıtlanmıştır.

Cumhuriyet Türkiye'si, bugün, hem çetin sorunlarla hem de geniş olanaklarla karşı karşıyadır. Sorunların sağlıklı çözümü de, olanakların gereğince değerlendirilebilmesi de, ancak, parlamenter demokrasiyi güçlendirmekle ve parlamenter demokrasinin eksikliklerini gidermekle sağlanabilir.

Ulusal iradeyi Meclise doğru olarak yansıtabilecek adil bir seçim sisteminden yoksunluğumuz, bu eksikliklerin başında gelmektedir.

Seçim sisteminin adaletsizliği Meclis çalışmalarına toplumun demokratik katılım olanaklarını kısıtlamaktadır.

Öte yandan, son yılların uygulamaları, Meclisin yasama yetkisini ve devlet harcamalarını denetleme yetkisini de önemli ölçüde sınırlamaktadır.

Demokrasimizdeki bu eksiklikleri bir an önce giderme ve ulusal iradeyi yansıtabilecek bir Anayasa hazırlama onurunun, şimdi görev başında bulunan Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olacağını umarım.

Sözlerimi bitirmeden önce, bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük yolunda adımlar atılırken bazı bölge

ülkelerinin karşılaştıkları ciddi sorunlara da kısaca değinmek isterim.

Azerbaycan Cumhuriyeti de Bosna-Hersek Cumhuriyetinin Müslüman halkı da soykırım ölçülerine varan saldırılarla ve işgal eylemleriyle karşı karşıyadır.

Gerek Azerbaycan'ın gerek Bosna-Hersek'in öz kardeşlerimiz olan halklarının karşılaştıkları bu insanlık dışı saldırılara Türkiye seyirci kalmaz.

Bu saldırılar ve eylemler karşısında Birleşmiş Milletlerin etkisizliği ve bazı demokratik ülkelerin ilgisizliği ise insanlığın geleceği açısından kaygı vericidir.

Soykırımdan ancak bağımsızlıkla kurtulabilen ve en güç koşullar altında demokratik parlamenter rejime sahip çıkan Kıbrıs Türklerinin kurdukları Cumhuriyeti tanıtmaktan kaçınmak ise çağımız dünyasının bir ayıbıdır.

Bölgemizin bu ayıplardan ve bu kaygı verici olumsuzlardan bir an önce kurtulmasını dilerim.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluş günü, öteden beri, hem ulusal egemenlik hem de çocuk bayramı olarak kutlanmaktadır.

Cumhuriyet Türkiye'sinin çocuğa verdiği bu değer, geleceğe yönelişin ve yeni kuşaklara umut bağlayışın bir göstergesidir."

ABDİLDİN'İN KONUŞMASI

Genel Kurulun özel gündemli toplantısında son konuşmayı yabancı parlamenterler adına Kazakistan Yüksek Şûrası Başkanı Serikbolsin Abdildin yaptı. Abdildin şöyle konuştu:

"Kardeş iki halkı birbirinden uzaklaştıran, onların aralarına asırlar boyu süren ayrılıklar getiren çeşitli olumsuzluklara bakmaksızın Kazakistan bağımsızlığına kavuştuktan sonra Kazaklar ve Türkler arasında kökleri bir olması münasebetiyle dostluk duyguları kendiliğinden güçlenmektedir.

Ülkelerimiz arasındaki dayanışma yerleşmiş tarihi gelenekler ve milli karakterlerimize dayanır. Buna ilaveten bu dayanışma, biz iki kardeş ülke halklarının dünya milletler topluluğunun bir parçası olmamız sebebiyle dünya bütünlüğünü sağlamamız için elden gelen her bir gayreti göstermemizi gerektirir. Bu konuda bu yüzyılın başında büyük devlet adamı Atatürk:

"Halihazırda dünya milletleri büyük bir bütünün parçaları olan kardeşlerdir. Bu yüzden herkes dünya milletlerinin barış içinde yaşamaları ve mutlu olmaları için kendi milletleri adına nasıl gayret sarfediyorlarsa öyle gayretle çalışmalıdırlar" demiştir. Büyük Atatürk'ün bu önemli sözlerinin bugün nasıl da gerçeği yarattığı apaçık ortadadır. Böyle büyük siyasi filozofluk ve kabiliyet Sayın Başkan Cindoruk'un şahsiyetinde de toplanmış görünüyor. Çünkü daha önceleri Sovyetler Birliği bünyesinde bulunan Azerbaycan, Beyaz Rusya, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Ukrayna ve Rusya temsilcilerini bir arada misafir etmek, hepsine ayrı ayrı samimi iyi niyet göstermek son derece önemli bir dostluk işaretidir.

Son zamanlarda Kazakistan ve Türkiye'nin kardeş halkları arasındaki münasebetler çok büyük ilerleme kaydetmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Turgut Özal'ın Kazakistan ziyaretlerinde Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbay'ın Türkiye'ye iade-i ziyaretlerde iki kardeş ülkenin dostluğunun simgeleridir.

Bu ziyaretler sırasında çok önemli vaadlerde, anlaşmalarda bulunulmuş kardeş iki ülke arasındaki dayanışmanın kuvvetlenmesi ve gelişmesinin temelleri atılmıştır.

Halihazırda iki ülke parlamentoları arasında sağlam dayanışma girişimleri de yapılmıştır. Şahsımın Kazakistan Yüksek Şûra Başkanı olarak Türkiye Cumhuriyetinde bulunmamı, TBMM'nin kuruluş yıldönümü kutlamalarına katılmamı ülkelerimiz arasındaki sağlam dayanışmanın ifadesidir.

Kazakistan Yüksek Şûrası 16 Aralık 1991'de "Kazakistan Cumhuriyetinin Bağımsızlığı Hakkında" anayasal kanun çıkarmıştır. Ülkemiz geleceği için son derece önemli olan bu anayasal değişiklik ülkemizin bundan sonraki geleceğini tayin etmekte büyük rol oyna-

yacaktır. Bundan böyle Kazakistan Cumhuriyeti kendi topraklarında ülkenin bütün sorumluluğunu omuzlayarak, kendi iç ve dış siyasetini kendisi serbestçe tayin etme ve yeryüzündeki hür milletler cemiyetinin tüm haklara sahip üyesi olma statüsünü elde etmiş bulunuyor. Bu yüzden Kazakistan olarak bizim hür, bağımsız ülke statümüzü ilk defa tanıyan ülke Türkiye Cumhuriyetine teşekkür ederiz. Buna ilaveten Kazakistan'ın ekonomisi ve kültürünü geliştirmesine elden gelen bütün yardımı esirgemeyen kardeş Türk halkına ve onun liderlerine minnettarız.

Biz Türkiye'ye; 1930'lu yıllarda Kazakistan'dan ayrılmak zorunda bırakılarak çeşitli ülkelerden geçip en sonunda Türkiye'ye iltica eden vatandaşlarımıza kucak açtığı için de çok müteşekkirimiz.

Kazakistan Cumhuriyetinin Yüksek Şûrası için parlamentolararası ilişkiler de son derece önemlidir. Özellikle Kazakistan ile ortak tarihi ve kültürel bağları olan ve de ekonomik işbirliğini başlatan ülkeler parlamentolarıyla işbirliği çok büyük öneme haizdir. Bunun delili olarak Kazakistan Yüksek Şûrasının, Hükûkeler Dostluk Birliğinin Parlamentolar Asamblesini kurma çalışmalarında aktifliği gösterilebilir.

TBMM'nin yasama organları hizmetleri nice on yıllara ulaşan bir tarihe sahiptir. Böyle tecrübeler bizim çok ilgimizi çekmektedir. TBMM'nin bu özelliğini öğrenmek, ders almak, faydalanmak Kazakistan Yüksek Şûrasının hizmetlerini geliştirmeye fırsat doğuracaktır.

Sizler toplumu demokratikleştirme çabalarıyla 70 yıldan beri iştigal eden bir milletsiniz, bize gelince demokratikleşme konusunda bizler ancak yeni doğmuş bir çocuğun tecrübesine sahibiz. Sizlerin bizlere yardımınız 70 yaşındaki tecrübeli bir büyüğün yeni doğmuş bir çocuğa yapacağı yardım kadar faydalı, önemli ve elzemdir.

NİSAN AYINDA ÇIKAN KANUNLAR

Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına, Bankalar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 35 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun

Kanun No.: 3794

Kabul Tarihi: 29.4.1992

Bu Kanun;

Tasarrufların menkul kıymetlere yatırılarak iktisadî kalkınmaya etkin ve yaygın bir şekilde katılmayı sağlamak amacıyla;

Sermaye piyasası araçlarını, bu araçların ihracını, halka arzını ve satışını,

Bunları halka arz edenler ile borsaları ve teşkilatlanmış diğer piyasaları,

Sermaye piyasasının faaliyetlerini, sermaye piyasası kurumlarını ve Sermaye Piyasası Kurulunu, kapsamaktadır.

• • •

Bazı Lise Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanun

Kanun No.: 3795

Kabul Tarihi: 29.4.1992

Bu Kanunun amacı;

Mühendis ve Mimarlar dışında kalan teknik personelin, eğitim seviyelerine göre unvan, yetki ve sorumluluklarını belirlemektir.

• • •

İstanbul Kentinde Yapılacak Olimpiyat Oyunları Kanunu

Kanun No.: 3796

Kabul Tarihi: 29.4.1992

Bu Kanun; İstanbul Kentinin uluslararası olimpik anlaşma şartlarına uygun olarak olimpiyatlara hazırlanması ve olimpiyat oyunlarının düzenlenmesi ile ilgili esas ve usulleri belirlemektedir.

• • •

Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun

(13.2.1983 tarihli ve 179 sayılı, 8.6.1984 tarihli ve 208 sayılı, 23.10.1989 tarihli ve 385 sayılı,

9.4.1990 tarihli ve 419 sayılı, 28.8.1991 tarihli 454 sayılı Kanun Hükmünde

Kararnamelerin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun)

Kanun No.: 3797

Kabul Tarihi: 30.4.1992

Bu Kanunun amacı;

Anayasa, Tevhid-i Tedrisat Kanunu, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile Kalkınma plan ve program doğrultusunda millî eğitim hizmetlerini yürütmek üzere, Millî Eğitim Bakanlığının kurulmasına, teşkilat ve görevlerine ilişkin esasları düzenlemektir.

• • •

GÜNDEM DIŞI

14 Nisan 1992 (63. Birleşim)

● İstanbul Milletvekili **Algan Hacaloğlu**, Sosyalist Enternasyonal toplantısında alınan karar gereğince, Alman, Fransız ve Türk sosyal demokrat parti temsilcilerinden oluşan 3 kişilik bir heyetle Bakü, Erivan ve Karabağ'a gittiklerine, Karabağ'da çatışmaların devam ettiğine, her iki tarafta da insanların yardıma muhtaç olduklarına, hastanelerin gerekli sağlık koşullarını taşımadığına, bölgede ekonominin durduğuna, Ermenilerin Karabağ'da askerî üstünlüğü sağladıklarına, AGİK toplantısında, Azerbaycan'ın, Ermenistan'ın, Karabağ'da yaşayanların ve Türkiye'nin katılacağı bir konferansın en kısa zamanda toplanması kararının alındığına, esir ve ölümlerin mübadelesinin acilen sağlanmasına ve hazırladıkları rapordaki çözüm önerilerine;

● Trabzon Milletvekili **Kemalettin Göktaş**, Sarp sınır kapısından giriş yapanların gün geçtikçe arttığına, sınır ticaretinde karşılaşılan aleyhe gelişmelere ve yarattığı sorunlara, âdetâ bir sektör haline gelen fuhuşun aile yapısı üzerindeki olumsuz etkileriyle sağlık açısından sakıncalarına, uyuşturucu madde girişi konusunda duyulan kuşkuyla, halkın bu konulardaki şikâyetlerine ve alınması gereken önlemlere;

● İçel Milletvekili **Rüşü Kâzım Yücelen**, tarım satış kooperatifleri birliklerinde usulsüz atama yapıldığına, bu atamaların, SHP'den milletvekili adayı olup da kazanamayanları iş sahibi yapmak ve birlikleri partilerin kargahı durumuna getirmek için yapıldığına, uygulamanın kanuna aykırı olduğuna, bunun hukukî yönden sakıncalarına, ileride sorun çıkaracak ve kargaşaya neden olacak bu uygulamanın bir

an evvel durdurulmasına, hür kooperatifçiliği yaşatmanın ve geliştirilmenin herkesin görevi olduğuna ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

15 Nisan 1992 (64. Birleşim)

● Erzincan Milletvekili **Yıldırım Akbulut**'un, Erzincan depremi nedeniyle alınan tedbirlerin yeterli olmadığına, yardımların yerine ulaşmadığına ve hâlâ çadır dahi alamayanların sayısının fazla olduğuna, başka yerlere göç hareketi başladığına, yapmakta olan konutlarda aile barınmasının mümkün olmadığına, siyasî partilerin milletvekillerinden oluşturulacak bir heyetin deprem mahalline giderek özellikle halkı dinleyip problemleri tespit etmesi ve meseleye hep beraber sahip çıkılarak çareler aranması gerektiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına, Devlet Bakanı **Ermən Şahin**,

● Ankara Milletvekili **İ. Melih Gökçek**'in, Küçük Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Bir Kısım Borç Faizlerinin Silinmesine Dair Kanunun 6 ncı madde hükmüne rağmen kanunî takibat işlemlerinin halen devam etmesinden dolayı hacze maruz kalanların bu mağduriyetlerinin önlenmesi için Hükümetçe bu uygulamaya son verilmesi ve ilgili vergi dairelerine talimat gönderilmesine ilişkin gündem dışı konuşmasına, Tarım Köyişleri Bakanı **Necmettin Cevheri**, cevap verdiler.

● Kahramanmaraş Milletvekili **Ahmet Dökülmez** de, Orta Doğu Teknik Üniversitesinde öğrenim göre 6 kız öğrencinin başörtülerini çıkarmadıkları için okul yurtlarından uzaklaştırılma cezasına çarptırılmalarına, 3 üniversitede bu yolda uygulamalar yapılmakta olduğuna, genç kızların bu davranışlarının art niyetli olmadığına, başörtüsünün siyasî bir simge olmayıp, tamamen

inanca taallük eden bir mesele olduğuna ve ayrıca 11.4.1992 tarihinde Kahramanmaraş-Kayseri sınırında bulunan Tekir Jandarma Karakoluna bölücü örgüt tarafından yapılan silahlı saldırı nedeniyle yöre halkının tedirgin olduğuna ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

16 Nisan 1992 (65. Birleşim)

● Dışişleri Bakanı **Hikmet Çetin**, yurt dışına yaptığı resmî ziyaretlere; Almanya, Avusturya ve Avrupa Topluluğunda, ülkemizdeki terör olgusunu saptıran yanlış ve çarpık yorumların yol açtığı haksız eleştirilere; Dağlık Karabağ sorununun çözümüne; Azerbaycan'la ilişkilerimize; Libya ve Kıbrıs konularındaki son gelişmelere ve bunlara karşı Türk Hükümetinin izlediği politikaya; Bosna-Hersek'in toprak bütünlüğünü tehdit eden olaylara; Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek ve Fransa Cumhurbaşkanı Mitterrand'ın ülkemizi ziyaretlerinin Türkiye bakımından önemine; İngiltere, İtalya ve İran'da yapılan seçimlerin sonuçlarına; dünyadaki yeni yapılanma ve oluşumlarda Türkiye'nin konumuna ilişkin gündem dışı açıklamada bulundu; ANAP Bitlis Milletvekili **Kâmrân İnan**, SHP Ankara Milletvekili **Ali Dinçer**, DYP Samsun Milletvekili **İrfan Demiralp**, RP Malatya Milletvekili **Oğuzhan Asiltürk** de aynı konuda grupları adına görüşlerini belirttiler.

21 Nisan 1992 (66. Birleşim)

● İçişleri Bakanı **İsmet Sezgin**, Suriye İçişleri Bakanının resmî davetine icabetle bu ülkeye yaptığı ziyaretinde ele alınan güvenlik, sınır sorunları ve uyuşturucu madde kaçakçılığının önlenmesi konularında varılan mutabakat ile yayımlanan sonuç belgesinde yer alan hususlara ilişkin gündem dışı açıklamada bulundu; ANAP İstanbul Milletvekili **İsmail Safa Giray**, RP Kocaeli Mil-

letvekili **Şevket Kazan**, DYP Erzurum Milletvekili **İsmail Köse**, SHP İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan** da aynı konuda grupları adına görüşlerini belirttiler.

● Konya Milletvekili **Mehmet Keçeciler**'in, değişik hiyerarşik kademelerde yapılan tayinler ve yer değiştirmeler ile Hükümetin izlediği genel personel politikası ve muhtemel sonuçlarına, ilişkin gündem dışı konuşmasına, Devlet Bakanı **Şerif Ercan**,

● Giresun Milletvekili **Burhan Kara**'nın, Türk aile yapısının, Türk toplumunun örf ve âdetleriyle eğitim sistemini zedeleyecek boyutlara ulaşan Alo-Bilgi ve Alo-Tel adı verilen PTT telefon bantları uygulamasına ilişkin gündem dışı konuşmasına Ulaştırma Bakanı **Yaşar Topçu**,

● Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'ın, Şırnak İli İdil İlçesinde son günlerde yoğunlaştığı iddia olunan terör, göç olayları ve güvenlik güçlerinin bu olaylarla ilgili tutum ve davranışlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına da İçişleri Bakanı **İsmet Sezgin**, cevap verdiler.

28 Nisan 1992 (69. Birleşim)

● Sağlık Bakanı **Yıldırım Aktuna**, 18-25 Nisan 1992 tarihleri arasında Orta Asya Türk cumhuriyetlerinden Özbekistan, Kırgızistan, Türkmenistan ile Azerbaycan'a yapmış olduğu geziye, bu ülkelerle ülkemiz arasında sağlık alanında yapılan protokollerde yer alan hususlara ve gelecekte tıbbi araç-gereç ve ilaç sevki konularında yapılması düşünülen karşılıklı işbirliği çalışmalarına ilişkin gündem dışı açıklamada bulundu; ANAP Afyon Milletvekili **Halil İbrahim Özsoy**, RP Tokat Milletvekili **Ahmet Feyzi İnceöz** de aynı konuda grupları adına görüşlerini belirttiler.

● Yozgat Milletvekili **Mahmut Orhon**'un, son günlerde ya-

şanan fiyat artışlarına, ithalata uygulanan fonlara, bazı ihalelerle ilgili usulsüzlük iddialarına, KİT ürünlerine yapılan zamlara, şirket kurtarma işlemleriyle ilgili olarak basında yer alan haber ve yorumlara ilişkin gündem dışı konuşmasına, Maliye ve Gümrük Bakanı **Sümer Oral** cevap verdi.

● İstanbul Milletvekili **Hasan Mezarcı**, devlet-millet kaynaşmasının temini için, ülkede yaşayan insanların yüzde 99'unun Müslüman olduğu gerçeği kabul edilerek, siyasi partilerin bu ve benzeri konulara bakış açılarıyla usul ve üsluplarını değiştirip, hemen her konunun gözden geçirilerek toplumda yeni milli mutabakatlar sağlanması gerektiğine,

● Kahramanmaraş Milletvekili **Ökkeş Şendiller** de, çeşitli hiyerarşik kademelerde yürütülen tayin ve yer değiştirmeler ile bu çerçevede yapılan memur kıymına, Tarım Kredi Kooperatifleri bölge müdürlüklerinde çalışan bir kısım aday memurun asalet tasdiki imtihanının iptal edilmesinden doğabilecek hukukî sorunlara, Olağanüstü Hal Bölgesindeki illere verilen kadroların diğer bütün illere de eşit şekilde verilmesi gerektiğine, ürün bedellerinin bir kısmını alamayan şekerpancarı çiftçisinin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılara ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

29 Nisan 1992 (70. Birleşim)

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**'ın, yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinde bulunan Türk firmalarının ekonomik sorunlarıyla, özellikle Rusya ve Libya'da faaliyet gösteren müteahhitlerimizin ve çalıştırdıkları işçilerin alacaklarını tahsilde karşı karşıya oldukları darboğazlar ile bunların aşılması konusunda alınması gerekli görülen önlemlere ilişkin gündem dışı konuşmasına Bayın-

dırlık ve İskân Bakanı **Onur Kumbaracıbaşı** cevap verdi.

30 Nisan 1992 (71. Birleşim)

● İzmir Milletvekili **Timur Demir**, Dışişleri Bakanlığı ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı bulunduğu bakanlık arasında dış temsilciliklerimizde görevlendirilecek personel konusunda ortaya çıkan anlaşmazlıklara ve buna bağlı olarak Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının büyükelçiliklerimize tahsisat göndermeyi geciktirmesi nedeniyle karışıklan sorunlara ve alınması gerekli önlemlere ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

● Ankara Milletvekili **İ. Melih Gökçek**'in, orman köylülerinin orman ürünlerinden elde ettikleri gelirlerinin düşürülmesinden doğan sorunlara, Kırıkkale'de tarım arazileri istimlak edilen çiftçilerin karşı karşıya kaldıkları ekonomik güçlüklerin giderilmesi için alınması gerekli görülen tedbirlere, tarım ürünleri taban fiyatlarının açıklanmasında meydana gelen gecikmenin neden olduğu problemler ile çözüm yollarına ilişkin gündem dışı konuşmasına, Tarım ve Köy İşleri Bakanı **Necmettin Cevheri**,

● Eskişehir Milletvekili **Mustafa Balcılar**'ın, şekerpancarı üreticilerinin girdi fiyatlarının yükselmesi nedeniyle üretimde karşılaştıkları sorunlara, ürün bedellerinin ödenmesinden kaynaklanan ekonomik güçlüklerle alınması gerekli tedbirlere ilişkin gündem dışı konuşmasına da Devlet Bakanı **İbrahim Tez**, cevap verdiler.

SORU

14 Nisan 1992 (63. Birleşim)

● Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, Artvin İli Murgul İlçesinde bulunan S.S.K. Genel Müdürlüğüne ait hastane-

nin hizmete açılıp açılmayacağına ilişkin sorusuna, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Mehmet Moğultay**,

● İzmir Milletvekili **Süha Tanık**'in, pamuk ve üzüm satışlarında taban fiyata fark verilip verilmeyeceğine ilişkin Başbakan'dan sorusuna, Devlet Bakanı **Akın Gönen**,

● Yozgat Milletvekili **Mahmut Orhon**'un, Yozgat-Kayseri karayoluna ilişkin sorusuna, Bayındırlık ve İskân Bakanı **Onur Kumbaracıbaşı**,

● Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın, Körfez savaşı nedeniyle Irak'tan gelen mültecilere ilişkin İçişleri Bakanından sorusuna Millî Savunma Bakanı ve İçişleri Bakanı Vekili **Nevzat Ayaz**,

● İzmir Milletvekili **Timur Demir**'in, İzmir Büyükşehir Belediyesi'nden işten çıkarılan işçilerin yaptıkları yürüyüşe ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sorusuna, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Mehmet Moğultay**, cevap verdiler; soru sahipleri de, cevaplara karşı görüşlerini açıkladılar.

● İzmir Milletvekili **İlhan Kaya**'nın, Malatya Emniyet Müdürlüğüne yapılan baskın sonucu hayatını kaybeden bekçi Mehmet Eroğlu'nun ailesine ilişkin Başbakan'dan sorusuna, Millî Savunma Bakanı **Nevzat Ayaz** cevap verdi.

15 Nisan 1992 (64. Birleşim)

● Giresun Milletvekili **Rasim Zaimoğlu**'nun, Hükümetin görevi devraldığı tarihten 31.12.1991 tarihine kadar T.R.T. haber bültenlerinde iktidar ve muhalefet partileri ile hükümete ayrılan sürelerle ilişkin Başbakan'dan sorusuna, Devlet Bakanı **Akın Gönen**,

● İzmir Milletvekili **İlhan Kaya**'nın, Şırnak İli Dereler Karakoluna PKK'nın yapmış olduğu baskında kaybolduğu iddia edi-

len asteğmene ilişkin Başbakan'dan sorusuna Millî Savunma Bakanı **Nevzat Ayaz**,

● İstanbul Milletvekili **Kadir Ramazan Coşkun**'un, köprü geçiş ücretlerine ilişkin Başbakan'dan sorusu ile,

● Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, Artvin İli Hopa-Borçka Cankurtaran Tüneline ilişkin sorusuna, Bayındırlık ve İskân Bakanı **Onur Kumbaracıbaşı** cevap verdiler; soru sahipleri de cevaplara karşı görüşlerini açıkladılar.

● Aydın Milletvekili **Cengiz Altinkaya**'nın, Aydın Adnan Menderes Stadındaki tribün inşaatına ilişkin sorusuna, Devlet Bakanı **Mehmet Ali Yılmaz** cevap verdi.

16 Nisan 1992 (65. Birleşim)

● İstanbul Milletvekili **Güneş Taner**'in, Türk ekonomisinin bugünkü durumu ve alınması gereken acil tedbirlere ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı **Tansu Çiller**;

● İçel Milletvekili **M. İstemihan Talay**'in, Türkiye'nin yeni Türk Cumhuriyetleriyle ilişkileri ve bu önemli konunun bir siyasal koordinatör makam tarafından desteklenmesi, yürütülmesi ve koordine edilmesi gereğine,

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**'ın, bir TBMM Heyetiyle katılmış oldukları, Londra'da yapılan "Avrupa'nın Geleceği" konulu toplantıda edildiği izlenimlere ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin de Avrupa'daki yerini ve dış dünyadaki ilişkilerini yeniden gözden geçirip yeni bir yapılmaya gitmesi gerektiğine, ilişkin gündem dışı konuşmalarına da Dışişleri Bakanı **Hikmet Çetin** cevap verdi.

28 Nisan 1992 (69. Birleşim)

● Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, Karadeniz Bakır İşletmelerine ilişkin sorusu-

na Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Ersin Farıyalı**,

● Aydın Milletvekili **Cengiz Altinkaya**'nın, Büyük Menderes Projesi içindeki Sultanhisar ve Bozdoğan Sulama projelerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sorusuna Devlet Bakanı **Akın Gönen** cevap verdiler.

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**'ın, bağımsızlıklarını ilan eden Bosna-Hersek ile Makedonya Cumhuriyetlerine ilişkin Dışişleri Bakanından sorusuna,

● Afyon Milletvekili **Halil İbrahim Özsoy**'un, Afyon İli Bolvadin İlçesinin il olup olmayacağına ilişkin Başbakan'dan sorusuna,

● Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen**'in, Çekiç Güç'le ilgili bazı iddialara ilişkin Başbakan'dan sorusuna,

● Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, Kahramanmaraş-Göksun-Andırın karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sorusuna

Devlet Bakanı **Akın Gönen** cevap verdi; soru sahipleri de cevaplara karşı görüşlerini açıkladılar.

MECLİS SORUŞTURMASI

21 Nisan 1992 (66. Birleşim)

● Tunceli Milletvekili **Kamer Genç** ve 45 arkadaşının, Türkiye Gübre Sanayi Anonim Şirketini haksız ve keyfi zarara uğratarak görevini kötüye kullandığı iddiasıyla ve Türk Ceza Kanununun 240 ve ilgili diğer maddeleri uyarınca işlem yapılmak üzere, Devlet eski Bakanı Mustafa Taşar hakkında Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi üzerindeki görüşmeler tamamlanarak Meclis soruşturması açılması ve kurulacak komisyonun iki aylık çalışma süresinin, komis-

(Devamı 19. Sayfada)

KOMİSYONLAR

ADALET KOMİSYONU

Komisyon Nisan ayında üç kanun tasarısı ile bir kanun teklifini kabul ederken bir kanun teklifini de reddetti.

- Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun İki Maddesinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Tasarısı,

- Hayvan Islahı Kanun Tasarısı,

- Mer'a Kanun Tasarısı,

- Adana Milletvekili **Halit Dağlı**'nın; 3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunun 16 ncı Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi kabul edildi.

- Erzurum Milletvekili **Rıza Müftüoğlu** ve 13 arkadaşının, Türkiye Güvenlik Araştırmaları Kurumu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi reddedildi.

...

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU

Komisyon Nisan ayında aşağıdaki kanun teklifleri üzerinde görüştü ve red kararı aldı.

- Manisa Milletvekili **Tevfik Diker**'in, 27.7.1967 Tarihli 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Edirne Milletvekili **Hasan Basri Eler**'in 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 8 inci ve 116 ncı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi birleştirilerek görüşüldü ve reddedildi.

- İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, 403 Sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununa İki Fıkra ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ile,

İstanbul Milletvekili **Ercan Karakaş**'in, 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununa İki Fıkra ile Bir Geçici Madde ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi birleştirilerek ele alındı ve reddedildi.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

Komisyon Nisan ayında yaptığı toplantılarda aşağıdaki tasarı ve teklifleri kabul etti.

- Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı,

- Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı,

- İstanbul Kentinde Yapılacak Olimpiyat Oyunları Kanunu Tasarısı,

- İki İl ve Dokuz İlçe Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı ile Kars Milletvekili **Zeki Nacitarhan**'ın Bir İl ve Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve Kars Milletvekilleri **Zeki Nacitarhan** ve **Atilla Hun**'un Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi birleştirilerek kabul edildi.

...

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

Dışişleri Komisyonu Nisan ayında altı kanun tasarısını kabul etti.

- İnsan Kaynaklarının Değerlendirilmesinde Meslekî Eğitim ve Yönlendirmenin Yeri Hakkında 142 Sayılı Uluslararası Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

- Uluslararası Çalışma Normları Uygulamasının Geliştirilmesinde Üçlü Danışma Hakkında 144 Sayılı Uluslararası Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

- Sanayi İşyerlerine Alınacak Çocukların Asgarî Yaş Sınırını Belirleyen 59 Sayılı Uluslararası Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

- Dopingle Mücadele Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

- Bir Avrupa Farmakopesi Geliştirilmesine Dair Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı

- Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde

Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı

...

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONU

Komisyon Nisan ayında aşağıdaki tasarı ve teklifleri kabul etti.

- Kastamonu Milletvekili **Münif İslamoğlu**'nun; 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi

- Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ile Bolu Milletvekili **Avni Akyol** ve 19 Arkadaşının; Endüstri Meslek Lisesi, Teknik Lise, Teknisyen Okulu, Tekniker Okulu, Erkek Sanat Yüksek Öğretmen Okulu, Meslek Yüksek Okulu, Yüksek Tekniker Okulu, Erkek Teknik Öğretmen Okulu, Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu ve Teknik Eğitim Fakültesi Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi

birleştirilerek kabul edildi.

...

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU

Komisyon Nisan ayında üç kanun tasarısı ve bir KHK'yı kabul etti.

- Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

- İskân Kanununa İki Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

- 3414 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında KHK

...

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU

- Komisyon Nisan ayında Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hak-

kinda KHK'nın Değiştirilerek Kabulü Hakkında KHK'yı kabul etti.

...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

Komisyon Nisan ayında yaptığı çalışmalarda aşağıdaki KHK, teklif ve tasarıları kabul etti.

● Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili **Yücel Seçkiner** ve 2 Arkadaşının; 21.6.1927 Tarihli ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 12.10.1988 ve 3478 Sayılı Kanun ile Değiştirilen Ek 1 inci Maddesinin Birinci, İkinci ve Üçüncü Fıkralarının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İzmir Milletvekili **İşıl Saygın**'ın; 21.6.1927 Tarihli ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun Ek 1 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

birleştirilerek kabul edildi.

● Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ile Manisa Milletvekili **Tevfik Diker**'in 27.7.1967 Tarihli ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılması ve Bu Kanuna Üç Ek ve Üç Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ile Manisa Milletvekili **Tevfik Diker**'in 27.7.1967 Tarihli ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılması ve Bu Kanuna Üç Ek ve Üç Geçici Madde Ek-

lenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Çorum Milletvekili **Cemal Şahin**'in; 27.7.1967 Tarihli ve 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bağlı Gösterge ve Ek Gösterge Cetvellerinde Değişiklik Yapılması ve Bu Kanuna Üç Ek Madde ve Üç Ek Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi birleştirilerek kabul edildi.

● 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İçiş Hizmet Kanununun 47 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ile

211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İçiş Hizmet Kanunun 70 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında KHK birleştirilerek kabul edildi.

● 3201, 6245 ve 657 Sayılı Kanunlarla 190 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

● Polis Yükseköğretim Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

● Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı Personelinin Ek Ders Saat Ücretlerine Dair Kanun Tasarısı

● İller Bankası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

● Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanunlarında Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

● Sermaye Piyasası Kanunun-

da Değişiklik Yapılmasına, Bankalar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 35 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı

● İstanbul Kentinde Yapılacak Olimpiyat Oyunları Kanunu Tasarısı

...

İNŞAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Nisan ayında bir toplantı yaptı. 22 Nisan 1992 tarihli bu toplantıda Başkan ve Sözcü seçimi yapılarak İstanbul Milletvekili Mehmet Özkan Komisyon Başkanlığına, İstanbul Milletvekili Hasan Mezarcı Komisyon sözcülüğüne seçilmişlerdi. Mehmet Özkan'ın Başkan seçilmesiyle boşalan Başkanvekilliğine ise İstanbul Milletvekili Feyzi İşbaşı başkan seçildi.

Komisyon Başkanı Mehmet Özkan, 30 Nisan 1992 tarihinde yaptığı basın toplantısıyla, 4 Mayıs 1992 tarihinden geçerli olmak üzere Komisyon Başkanlığı görevinden istifa ettiğini açıkladı.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna Nisan ayında 88 başvuru yapıldı. Bu başvurular Komisyon Başkanlığı seçimi yapılamadığından henüz işleme giremedi.

MECLİS SORUŞTURMASI

(Baştarafı 17. Sayfada)

yon üyelerinin tespiti için yapılacak ad çekme tarihinden itibaren başlaması kabul edildi.

28 Nisan 1992 (69. Birleşim)

● Erzincan Milletvekili ve eski Başbakan **Yıldırım Akbulut** ile Bursa Milletvekili eski Bayın-

dırlık ve İskân Bakanı **Hüsamettin Özüç** haklarında Genel Kurulun 18 Şubat 1992 tarihli 37 nci Birleşiminde;

● Erzincan Milletvekili ve eski Başbakan **Yıldırım Akbulut**, Rize Milletvekili ve eski Başbakan **A. Mesut Yılmaz**; Devlet eski bakanları İstanbul milletvekilleri **H. Hüsnü Doğan**, **Güneş Tamer**; Maliye eski Bakanı **Adnan Kahveci** haklarında, Genel Kurulun 4 Mart 1992 tarihli 44 üncü

Birleşiminde; açılması kabul edilen Meclis soruşturmalarını yürütmek komisyoniarın 15'er üyesi, bu komisyonlara üye vermeyeceğini Başkanlığa bir yazıyla bildiren ANAP Grubu dışında, DYP, SHP ve RP gruplarının güçleri oranında verecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterdikleri adaylar arasından adçekme suretiyle tespit edildi ve Meclis Soruşturması Komisyonlarının kurulduğu açıklandı.

TBMM
Nisan 1992 □ Sayı: 15

Yayın Yönetmeni
Engin KARAPINAR

Yayın Koordinatörü
Arif BİGEÇ

Yayın Sorumlusu
Tülay ŞAKRAKER

Katkıda Bulunanlar
Sevgi ALBAYRAK
Cevat ORAL

Fotoğraf
Abdullah KARAKUŞ
Orhan AYDEMİR
Abbas GORALI
Dizgi - Sayfa Düzeni
Ömer Aydos - Halil Yılmaz

Montaj
Ertan Uğur
Yayın adresi
Basın ve Halkla İlişkiler Md.lüğü
Telefonlar
420 69 01 - 420 69 06

Nisan ayında Meclis Başkanlığına gelen tasarı, teklif ve önergeler

TASARI

● Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına, Bankalar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 35 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● 351 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Millî Savunma ve Dışişleri komisyonlarına)

● Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı (Millî Eğitim Komisyonuna)

● Çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Uzman Jandarma Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (İçişleri Komisyonuna)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Kültür İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonlarına)

● 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 492 Sayılı Harçlar Kanunu ile

474 Sayılı Kanuna Eklî Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde Değişiklik Yapılması; Gelir ve Kurumlar Vergileri Üzerinden Ödenen Fonların Birleştirilmesi; Gümrük Vergisi Hâsılatı ile Fon Payı Hâsılatının Dağılımı; 26.1.1967 Tarihli ve 827 Sayılı Kanun ile 31.10.1990 Tarihli ve 3675 Sayılı Kanunun, 31.12.1960 Tarihli ve 193 Sayılı, 2.2.1981 Tarihli ve 2380 Sayılı, 7.11.1985 Tarihli ve 3238 Sayılı, 29.5.1986 Tarihli ve 3294 Sayılı Kanunların Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgızistan Cumhuriyeti Arasında Eğitim, Kültür ve Bilimsel Alanlarda İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Millî Eğitim ve Dışişleri komisyonlarına)

● 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı (Millî Eğitim Komisyonuna)

● Türkiye Özerkleştirme, Yeniden Yapılanma ve Özelleştirme Kurumu Kuruluş, Görev ve Yetkileri ile Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına, Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun ve Terörle Mücadele Kanununun Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı (Adalet Komisyonuna)

● Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşlanması Hakkında Kanun Tasarısı

(Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan Bütçe komisyonlarına)

● Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Millî Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

TEKLİF

● Manisa Milletvekili **Tevfik Diker**'in; 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa 418 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci Maddesiyle Eklenen ve 433 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı Maddesiyle Değiştirilen (V) Sayılı Makam Tazminatı Cetveli Değişikliği Hakkında Kanun Teklifi (Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Erzurum Milletvekili **İsmail Köse**'nin; 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarına 1 Ek ve 2 Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Millî Savunma komisyonlarına)

● Erzurum Milletvekili **İsmail Köse**'nin; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun İki Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin** ve 19 Arkadaşının; 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 79 uncu Maddesinin Bir Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

● Yozgat Milletvekili **Alparslan Türkeş** ve Erzurum Milletvekili **Rıza Müftüoğlu**'nun; 7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununa Bir Geçici Madde İlave Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Sakarya Milletvekili **Ahmet Neidim** ve Aksaray Milletvekili **Mahmut Öztürk**'ün; Vatana İhanet Kanunu Teklifi (Adalet Komisyonuna)

● Konya Milletvekili **Mehmet Keçeciler** ve 10 Arkadaşının; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Geçici Maddeler Eklennesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Yozgat Milletvekili **Alparslan Türkeş** ve Erzurum Milletvekili **Rıza Müftüoğlu**'nun; 2.3.1984 tarih ve 2985 Sayılı Toplu Konut Kanununun 2 nci Maddesinin (d) Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Çorum Milletvekili **M. Ateş Amiklioğlu** ve 4 Arkadaşının; 25.8.1971 Gün ve 1475 Sayılı İş Kanununun 14 üncü Maddesine Bir Fıkra Eklennesine Dair Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

● Çorum Milletvekili **Cemal Şahin**'in; 2996 Sayılı Maliye Vekaleti Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanunun 21 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının, 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 135 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının ve 178 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 43 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Ankara Milletvekili **Ali Dinçer**'in; 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Geçici 68 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

● İstanbul Milletvekili **Ercan Karakaş**'in; 2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkındaki Kanunun 2 nci Maddesinin (A) Bendi-nin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Ankara Milletvekili **Ali Dinçer**'in; Kesikköprü Kasabasının İlçe Olması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Gaziantep Milletvekili **Mustafa Doğan**'in; Kalkınmada Öncelikli Yörelerde ve Bu Yöreler Dışında Olup da Kent Dışında Kurulu Toplu ve Münferit Kamu ve Özel İşyerlerinde Çalışanların Asgari Ücretlerinin ve Asgari Ücrete Tıkabül Eden Üc-

retlerinin Vergiden Muaf Tutulacağına Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● İçel Milletvekili **İstemihan Talay**'in; 1005 Sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Erzurum Milletvekilleri **Oktay Öztürk** ve **Rıza Müftüoğlu**'nun, Ol-tu Adı ile Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● İzmir Milletvekili **Mehmet Özkan**'ın; İzmir İli Ödemiş İlçesi Ovakent Belediyesi Adıyla Yeni Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Yozgat Milletvekilleri **Mahmut Orhon** ve **Lutfullah Kayalar**'ın, 17.10.1983 Tarih ve 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa İki Geçici Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

● Balıkesir Milletvekili **Sami Sözat**'ın, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa Bir Geçici Madde Eklennesine Dair Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

● Edirne Milletvekili **Hasan Basri Eler**'in, 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarına 1 Ek ve 2 Geçici Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Millî Savunma komisyonlarına)

● Edirne Milletvekili **Hasan Basri Eler**'in, 28 Mayıs 1988 Tarih ve 3466 Sayılı Uzman Jandarma Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Edirne Milletvekili **Hasan Basri Eler**'in, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun İki Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● Edirne Milletvekili **Hasan Basri Eler**'in, 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 34 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Millî Sa-

yunma Komisyonuna)

● Konya Milletvekili **Ömer Şeker**'in, Konya İline Bağlı Akşehir İlçesinde Akşehir Adıyla Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Nevşehir Milletvekili **Osman Seyfi**'nin, 3402 Sayılı Kanuna Bir Geçici Madde Eklennesine Dair Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

● Erzurum Milletvekili **İsmail Köse**'nin, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Aydın Milletvekili **Yüksel Yalova**'nın, 27.9.1984 Tarihli ve 3046 Sayılı Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanun ile 10.10.1984 Tarihli ve 3056 Sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkındaki Kanunun Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Denizli Milletvekili **Nabi Sabuncu**'nun, 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

● İstanbul Milletvekili **Emin Kul**'un, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa İki Geçici Madde Eklennesi Hakkındaki 3702 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler ve Bütçe komisyonlarına)

● Sivas Milletvekili **Abdüllatif Şener** ve 18 Arkadaşının, 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 26 ncı Maddesine İki Ek Fıkra Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi (Millî Eğitim ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Yozgat Milletvekili **Mahmut Orhon** ve 4 Arkadaşının, 2.9.1971 Tarih ve 1479 Sayılı Esnaf ve Sanat-kârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa Bir Geçici Madde Eklennesi Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonuna)

● Ankara Milletvekili **Mehmet Sağdıç** ve 4 Arkadaşının, Mahalle

Muhtarlığı Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

● Ankara Milletvekili **Mehmet Sağdıç** ve 4 Arkadaşının, 29.8.1977 Tarih ve 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Değişik 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

● Ankara Milletvekili **Mehmet Sağdıç** ve 4 Arkadaşının, 18.3.1924 Tarihli ve 442 Sayılı Köy Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Bütçe komisyonlarına)

● Kocaeli Milletvekili **İbrahim Artvinli** ve 4 Arkadaşının, Suadiye Kasabasının İlçe Olması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonlarına)

● Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu**, Adana Milletvekili **Bekir Sami Daçe**, Bursa Milletvekili **Turhan Tayan** ile Sosyal Demokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekilleri İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan**, Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak** ve 2 Arkadaşının; 16.10.1981 Tarih ve 2533 Sayılı Siyasî Partilerin Feshine Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına ve 2820 Sayılı Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

SÖZLÜ SORU

● Ankara Milletvekili **Halil Şıvın**'ın, günlük bir gazetede yayınlanan "Kaçakçı kardeşleri kim koruyor" başlıklı yazıya ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi

● Yozgat Milletvekili **Mahmut Orhon**'un, basında ve televizyonda yer aldığı iddia edilen terörle ilgili beyanlarına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi

● Muğla Milletvekili **Nevşat Özer**'in, 1991 Yılı Ege Bölgesi bütün rekoltesine ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

● Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün**'ün, Erzurum-İlca İlçesi Ta-

rım Alet ve Makinaları Fabrikasına İlişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün**'ün, İspir-İkizdere, Çobandede-Hınıs Devlet karayollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi

● Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün**'ün, Erzurum İli hava kirliliğinin önlenmesi için ne gibi tedbirler alınabileceğine ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi

● Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün**'ün, Ankara-Erzurum uçak seferleri ile, tren seferlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi

● Giresun Milletvekili **Burhan Kara**'nın, Fiskobirlik Genel Müdürlüğüne yapılan atama ile ilgili iddialara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün**'ün, PTT tarafından hizmete sokulan "Alo" servisi hakkındaki iddialara ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder**'in, koalisyon ortaklarına mensup siyasî kişilerin kamu kurum ve kuruluşlarına yapılan atamalarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakin**'in, Millî Eğitim Bakanlığında usulsüz olarak yapıldığı iddia edilen üst düzey yönetici atamalarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Gaffar Yakin**'in, Millî Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığına yapılan atamaya ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● İçel Milletvekili **Rüştü Kâzım Yücelen**'in, Eximbank Genel Müdürünün görevinden alınmasıyla ilgili iddialara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Konya Milletvekili **Mehmet Keçeciler**'in, günlük bir gazetede yayınlanan "Falci Müşavir İzine Çıkmış" başlıklı habere ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Aydın Milletvekili **Cengiz Altınkaya**'nın, TARIŞ ortaklarının alacaklarının ne zaman ödeneceğine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından

sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, 1991 yılı gelir vergisini ödemeyenlerin sayısına ve ödenmeyen vergi miktarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, Sosyal Sigortalar Kurumu prim borcuna getirilen aften yararlanan kişi ve şirketlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi

● Konya Milletvekili **Mehmet Keçeciler**'in, bazı basın organlarında çıkan, Irak'a Türkiye'den müdahale için izin verildiği iddialarının ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin**'in, Kütahya İli ve Emet İlçesi S.S.K. hastanelerinin uzman ihtiyacına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin**'in, Kütahya-Emet ilçesine bağlı P.T.T.'lerin çalışma saatlerine ve ilçeğe ek santral kurulup kurulmayacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi

● Adıyaman Milletvekili **Mahmut Kılıç**'in, İstanbul'da Yukarı Mezopotamya Kültür Merkezinin açtığı "Kürt Enstitüsü"nün kapatıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Bursa Milletvekili **Fethi Akkoç**'un, İstanbul'da güvenlik güçlerine yardım ederken teröristlerce öldürülen işçinin ailesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Karaman Milletvekili **Zeki Ünal**'ın, Tarsus'ta bulunan eski Ortodoks Kilisesinin Vatikan'a devredileceği iddiasına ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi

● Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, ziraat mühendislerinin istihdam sorunlarına ve yeni ziraat fakülteleri açılıp açılmayacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Elazığ Milletvekili **Ahmet Cemil Tunç**'un, Elazığ İli Kovancılar İlçesinde yaşlı bir vatandaşın Jandarma Bölük Komutanı tarafından dövüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Elazığ Milletvekili **Ahmet Cemil Tunç'un**, Kuzova Sulama Projesine ne zaman başlanacağına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi

● Elazığ Milletvekili **Ahmet Cemil Tunç'un**, Karakoçan İlçesi Devlet Hastanesinin ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi

● Elazığ Milletvekili **Ahmet Cemil Tunç'un**, Palu-Okçular Devlet Hastanesinin ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi

● Elazığ Milletvekili **Ahmet Cemil Tunç'un**, Elazığ Havalimanına ve uçak seferlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi

● Elazığ Milletvekili **Ahmet Cemil Tunç'un**, boşaltılarak okul yapılması düşünülen Elazığ E Tipi Cezaevine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi

● Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurtdaş'in**, Diyarbakır-Bismil İlçesinde ikamet eden bir vatandaşın öldürüldüğü iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurtdaş'in**, Diyarbakır-Hazro İlçesi Sarierik Köyünde bir vatandaşın güvenlik güçlerince götürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

● Trabzon Milletvekili **Kemalettin Göktaş'in**, 500 üncü Yıl Vakfına getirilen vergi muafiyeti ile kurucularına ve bu uygulamaya tabi tutulan diğer vakıflara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi

● Sivas Milletvekili **Abdüllatif Şener'in**, Yıldızeli Devlet Hastanesine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi

YAZILI SORU

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin'in**, S.S. Kurumu Domaniç Hastanesinin sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci'nin**, Kars Defterdarlığınca yapılan sınav sonuçlarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci'nin**, ücretsiz muayene sonucu döner sermayeli hastanelerin zor duruma düştükleri iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

● Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak'in**, Diyarbakır-Silvan İlçesinde bir yüzbaşı ile bir binbaşının terör olaylarına karıştığı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin'in**, işçilerden kesilen zorunlu tasarruf ödemelerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin'in**, Kütahya-Tavşanlı İlçesi Tepcecik Beldesi Sağlık Ocağının doktor ve personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin'in**, Kütahya İli ve Tavşanlı İlçesi Endüstri Meslek liselerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

● Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün'ün**, Kars-Kağızman İlçesi Günindi Köyünün ulaşım, içme suyu ve konut sorunlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Karaman Milletvekili **Zeki Ünal'in**, DPT'de çalışan ve 436 sayılı K.H.K. ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına devredilen personelin özlük haklarına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

● İzmir Milletvekili **Cemal Tercan'in**, Erzincan depreminde zarar gören vatandaşların borçlarına ve yıkılan işyerlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● İzmir Milletvekili **Halil Çulhaoglu'nun**, Türk Kadını Güçlendirme Vakfı hakkındaki bazı iddialara ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

● Muğla Milletvekili **Nevşat Özer'in**, Ankara Büyükşehir Belediyesinde bazı ihalelerde usulsüzlük yapıldığı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Konya Milletvekili **Mehmet Keçeciler'in**, bir Devlet Bakanına ait TEK-ART adlı şirketle ilgili iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Dumanmankaya'nın**, 20 Ekim 1991 seçim-

lerinde kazanamayan milletvekili adaylarından kimlerin hangi kurumlara atandıklarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Afyon Milletvekili **Halil İbrahim Özsoy'un**, kaçak eşya satışlarının arttığı ve kontrolünün yapılmadığı iddialarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Dumanmankaya'nın**, Kurtköy Havaalanı, Kartal Sanayi Tesisleri ile Asfalt Fabrikasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Dumanmankaya'nın**, esnaf, işçi, Bağ-Kur'lu ve bunların emeklileri ile süper emeklilerin durumlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Şırnak Milletvekili **Selim Sadak'in**, Mardin-Dargeçit İlçesi Çukurdere Köyüne güvenlik güçlerince baskın yapılarak götürülen bazı kişilerin öldürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Mardin Milletvekili **Mehmet Sincar'in**, Dargeçit-Tanyeri Köyünde 9.4.1992 tarihinde yapılan arama sırasında bir vatandaşa işkence yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin'in**, memur ve işçi emeklilerinin, maaş ödemelerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin'in**, Kütahya-Emet İlçesi çok amaçlı liselerinin çeşitli sorunlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin'in**, imam hatip lisesi mezunlarının yeterlilik belgelerine ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

● Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin'in**, Kütahya-Emet İlçesi Devlet Hastanesinin uzman personel ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

● Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak'in**, Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele ekipleri tarafından gözaltına alınan bir vatandaşın işkenceye maruz kaldığı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Şırnak Milletvekili **Selim Sadak'in**, Nevruz kutlamaları sırasında

Şırnak'ta bir vatandaşın gözaltına alındıktan sonra intihar ettiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● İstanbul Milletvekili **Halit Duman**kaya'nın, Keçiören'de bir baskın sırasında tutuklandığı iddia edilen kişilere ve bir Devlet Bakanı ile İçişleri Bakanı hakkındaki iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Tokat Milletvekili **Ahmet Fevzi İncoöz**'ün, Tokat-Zile İlçesi tarihi kütüphanesine ait 2500 kitabın Çorum Kütüphanesine nakledilmek istendiği iddialarına ilişkin Kültür Bakanından yazılı soru önergesi

● Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış**'in, Nevşehir-Hacıbektaş İlçesi Karaburna Köyüne gölet yapılıp yapılmayacağına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Şırnak Milletvekili **Selim Sada**k'ın, Şırnak-İdil İlçesinde bölgeyi terk eden halkın üzerine, bölgeye geri dönerlerken Şırnak Alay Komutanının ateş açtığı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, Sarp Sınır Kapısından ülkemize giren bazı ziyaretçilere ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

● Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurtdaş**'ın, Diyarbakır-Bismil İlçesi Birik Köyünden bir vatandaşın güvenlik güçlerince gözaltına alındıktan sonra işkence neticesinde öldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış**'in, din görevlilerinin kadroları ile yeni atamalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış**'in, Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı Başkanlığı tarafından satışı yapılan Çimento Sanayi T.A.Ş. hisseleri satış kararının iptal edilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

● Şırnak Milletvekili **Selim Sada**k'ın, Şırnak-İdil İlçesinde güvenlik güçlerince evlerin ve işyerlerinin taranarak bazı vatandaşların öldürüldüğü iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

● Ankara Milletvekili **Salman Kaya**'nın, haftalık bir dergide yayınlanan "Deniz Gezmiş'i astıran emir" adlı habere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

GENEL GÖRÜŞME

● İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci** ve 30 arkadaşının, Bosna-Hersek Cumhuriyetinde ve Sırbistan'ın Sancak Bölgesindeki olayları durdurmak için alınması gereken tedbirler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi

MECLİS SORUŞTURMASI

● İstanbul Milletvekili **Osman Ceylan** ve 49 arkadaşının, bazı kanun ve genelgelere aykırı hareket ederek özel giderlerinin Devlet tarafından karşılanmasına göz yumdukları, Devleti haksız yere zarara uğratarak görevlerini kötüye kullandıkları ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 inci ve ilgili maddelerine uyduğu iddiasıyla Başbakan Süleyman Demirel ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü ve Devlet bakanları hakkında Anayasanın 100 üncü maddesi uyarınca bir Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergesi

MECLİS ARAŞTIRMASI

● Zonguldak Milletvekili **Bülent Ecevit** ve 15 arkadaşının Erzin can depreminde binaların yıkılmasının nedenlerini ve sorumlularını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● İstanbul Milletvekili **Mustafa Başı** ve 29 arkadaşının, tekstil sektörünün içinde bulunduğu durumu ve problemlerini tespit etmek ve gerekli önlemleri almak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin

önergesi

● Kocaeli Milletvekili **Şevket Kaza**n ve 17 arkadaşının, petrol yataklarımızın verimli bir şekilde işletilmesi ve değerlendirilmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Şırnak Milletvekili **Selim Sada**k ve 9 arkadaşının, Şırnak, Cizre ve Nusaybin'de Nevruz kutlamaları sırasında meydana gelen olayların sorumlularını tespit etmek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Sakarya Milletvekili **Cevat Ayhan** ve 24 arkadaşının sanayileşme politikamızın temel hedeflerini ve uygulama esaslarını tespit etmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

● Trabzon Milletvekili **Kemalettin Göktaş** ve 21 arkadaşının, Sarp Sınır Kapısının açılmasından sonra Karadeniz Bölgesi ve çevre illerde meydana gelen ticarî ve sosyal olumsuzlukları araştırmak ve alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

• • •

30 NİSAN 1992'DE MİLLETVEKİLİ DAĞILIMI

DYP	
Doğru Yol Partisi	178
SHP	
Sosyaldemokrat Halkçı Parti	72
ANAP	
Anavatan Partisi	115
RP	
Refah Partisi	40
MÇP	
Milliyetçi Çalışma P.	19
DSP	
Demokratik Sol Parti	7
Bağımsız	19

Nisan ayında Milletvekilli dağılımında değişiklik olmadı. Ancak Mart ayındaki istifalar nedeniyle Başkanlık Divanında değişiklik oldu. RP'li Lütfü Esengün'ün yerine DYP'li Cemal Öztaylan getirildi.